"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 127 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, toukok. 30 p:nä — Thu., May 30 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

PORVARILLISET 'UUDISTUKSET' KÄYTÄNNÖSSÄ

Ranskassa kokeilleen 4-tunnin työpäivällä naisille

NAISTYÖN RIISTO JATKUU SIITÄ HUOLIMATTA

PARIISI, Ranska, toukok. 28. — Bordeauxin kaupungissa on nyt ryhdytty kokeilemaan neljän tunnin työpäivällä naistyöläisiä varten, tarkotuksena ollen antaa heille aikaa huolehtia perhevelvollisuuksistaan sen ohella, että ovat teollisuuden palveluksessa. Suunnitelman ovat laatineet kaupungin hallinto ja työnantajat, ollen niin kauan voimassa, kuin se osoittautuu suotuisaksi. Tähän asti se on osoittautunut tuloksia tuottavaksi. useiden työnantajien tiedottaessa työtehoisuuden huomattavasti nousseen työpäivän jakautuessa useampaan työvuoroon.

Kun naistyöläisten palkkoja ei vastaavasti koroiteta, ei työpäivän lyhentäminen merkitse todellista uudistusta, vaan riisto tulee jatkumaan entistä tehokkaampana, kuten työnantajat ovat jo myöntäneetkin.

Draper ei tutki työläispoikasen pahoinpitelyä

Tulee jättämään asian käsittelyn kokonaisuudessaan oikeusistuimelle

TORONTO, Ont., toukok. 29. — Tämäläinen poliisipäällikkö Draper ilmoitti tärään, että Toronton poliisi ei tule tutkimaan lähemmin kommunistinuorukaisen Abie Pearlin poliisia vastaan tekemiä syytteitä, että tämä olisi aiheuttanut hänelle ruumiillisia vammoja vangitessaan poikasen katukokouksessa. Abie Pearlin rannejänteet ovat vakavasti vioittuneet. totesi tohtori J. S. Chaikoff. joka toimitti tutkimuksen fluoroskopin avulla. Tämän lisäksi on hammaslääkäri Brownin todisteet, samoin kuin muittenkin silminäkijäin lausunnot. jotka toteavat poliisin kohdelleen poikasta raakamaisella tavalla, puroen hänen käsivartaan.

Abie Pearlin asia tulee alaikäisten oikeudessa käsiteltäväksi. johon mennessä poliisilaitoksen taholta ei tulla toimittamaan minkäänlaista kuulustelua tai tutkimusta poliisihurtan edesottamisen suhteen.

"Valkoinen järjestys" kukoistaa Suomessa

Helluntain aikana murhattiin 11 ja haavoitettiin 12 henkilöä — 765 tuomittiin juopumuksesta parin viikon ajalla toukokuulla

HELSINKI, toukok. 29. — Kevät ilmat, helluntain pyhät ja rikollisuuden aalto sattuivat valko-Suomessa yhtäaikaa tänä keväänä. Niinpä murhattiin eri paikoissa Suomessa yhteensä 11 henkilöä ja 12 haavoitettiin helluntain pyhien aikana, ilmoittaa helsinkiläinen poliisi eilen julkisuuteen.

Vaikka Suomi on kieltolakimaa, korjattiin harvinaisen runsaslukuinen määrä juopuneita putkiin. Toukokuun ensimäisten parin viikon aikana tuomittiin yhteensä 765 henkilöä juopumuksesta eri paikoissa. Näistä oli 716 aikuista miestä, työläisiä. konttoriapulaisia ja liikemiehiä; loput poikasia ja naisia. Tuomittujen työläisten suuri luku aiheutuu siitä, että virkavalta katsoo sormiensa lävitse porvarien juopottelua, jota harjoitetaan paljon suuremmassa määrässä, kuin työläispiireissä.

Cobaltin kauppalan työläisille myönnetty etuisuuksia

Kunnan palveluksessa olevat miehet pääsevät työstä puolelta päivin lauantaisin

COBALT, Ont., toukok. 29. —Eilen illalla pitämässään kokouksessa päätti täkäläinen kauppalan hallinto myöntää kunnallishallinnon palveluksessa oleville työläisille lauantai-iltapäivät vapaaksi kesän ajaksi. miesten asetuessa vaatimaan tätä etuoikeutta. joka on aikaisemminkin heille myönnetty.

Uusi päätös koskee ainostaan kesäheinä- ja elokuuta. jolloin kunnan työläiset saavat täydellä palkalla puolen päivän loman lauantaisin.

Espanjan sotilaskapinan johtajat sota-oikeudessa

KOLME UPSEERIA TUOMITTU KUOLEMAAN TYKISTÖRYKMENTIN KAPINASTA CIUDAD REALISSA

CIUDAD REAL, Espanja, toukok. 29. — Vaikka asianomaisissa piireissä koetetaan pitää asiaa ankarassa salaisuudessa, niin eilen kuitenkin saatiin täällä julkisuuteen tieto, että sota-oikeus, joka on käsitellyt Ciudad Realissa viime tammikuulla sattuneen tykistörykmentin kapinaan osallisuudesta syytettyjen juttua, on langettanut kolme kuolemantuomiota.

Tuomitut ovat muuan eversti ja kaksi kapteenia. Seitsemän syytettyä tuomittiin elinkautiseen vankeuteen Jälelläolevat 23 tykistöupseeria vapautettiin.

Tuomarit harkitsivat päätöstä kello neljään saakka aamulla. Muuan tuomareista, joka on kenraali arvoltaan, lausui eriävän mielipiteensä päätöksen johdosta, minkä vuoksi tuomio tullee ylimmän sotaoikeuden harkittavaksi Madridissa.

Poliittinen tilanne Espanjassa on edelleen ollut erittäin levoton, ja kansan vihaamalla diktaattori Riveralla on täysi työ herjuvan valtansa pönkittämiseksi. On arvioitu, että jos Rivera kukistuu. kaatuu silloin koko kuningashuone. sillä kuningas on alistunut Riveran diktatuurin rengiksi.

Canter voi saada kaksi vuotta linnaa

Koko oikeudenkäynti oli pelkkä ilveilynäytös — Työväen puolustusliitto taistelee työläisen vapauttamiseksi

BOSTON, toukok. 27. — (Daily Worker) — Massan valtion "oikeus" tänään paljasti oikean karvansa. Militanttinen bostonilainen työläinen Harry J. Canter katsottiin valamiehistön antaman päätöksen mukaan syylliseksi rikolliseen herjaukseen sen johdosta, että hän oli kantanut vaalimielenosoituksessa plakaattia, joka oli kohdistettu kuvernööri Alvan T. Fulleria vastaan, joka vahvisti kuoleman tuomion Saccon ja Vanzettin jutussa. Tässä plakaatissa oli sanat: "Fuller, Sacco ja Vanzettin murhaaja!"

Tuomari Raymond tulee langettamaan rangaistuksen myöhemmin. Laki edellyttää vankeutta aina kahteen vuoteen saakka ja $1,000:n sakkoa.

Kansainvälinen työväen puolustusliitto, jonka asianajajat puolustivat Canteria, tulee valittamaan tämän törkeän tuomion johdosta. Samalla osoitetaan, että koko oikeudenkäynti oli pelkkää ilveilyä, sillä puolustusasianajajilta kiellettiin oikeus kuulustuttaa todistajia, jotka olisivat vetäneet esille ne kauheat tosiasiat, joiden nojalla olisi osoitettu, että Sacco ja Vanzetti murskattiin kapitalistisen oikeuskoneiston rattaisiin syyttöminä miehinä, ja että Fuller on omalta osalta vastuussa tästä kauheasta rikoksesta.

Meksikon kapinalliset hyökänneet junan kimppuun

MEXICO CITY, toukok. 29. — "El Universalin" saamien tietojen mukaan suistivat kapinalliset Guadalajaran ja Mexico Cityn välä kulkevan matkustajajunan kiskoilta eilen. Yksi matkustaja haavottui kapinallisten ja junan mukana kulkeneen sotilasjoukon välillä, kunnes kapinalliset lopuksi saatiin hajoitetuksi.

NEUVOSTOLEHDILLÄ 12,000,000:N PAINOS

Moskova. — "Sanomalehtien päivän", toukokuun 5 päivän, johdosta ovat sanomalehdet julkaisseet seuraavia tietoja Neuvostoliiton alueella ilmestyvistä sanomalehdistä. Nykyään ilmestyy kaikkiaan 692 lehteä. joiden yhteinen painos on noin 12 miljoonaa kappaletta. Edellisenä vuonna olivat vastaavat luvut 556 ja 7.5 miljoonaa Isovenäjällä ilmestyy 497. Ukrainassa 127, Takakaukasiassa 18 ja Keski-Aasiassa 23 lehteä. Venäjänkielisiä on 441 ja niiden painos yli 10 miljoonaa kappaletta. V. 1922 julkaistiin Venäjällä 21,700 kirjateosta. joiden yhteinen painos oli 203.8 miljoonaa kappaletta. — TASS.

Kaasuräjähdykset maan alla terrorisoivat Ottawaa

Katujen päällystys murtuu salaperäisten räjähdysten vaikutuksesta aiheuttaen suurta vahinkoa omaisuudelle

YKSI HENKILÖ SAANUT SURMANSA TÄHÄN MENNESSÄ

OTTAWA, toukok. 29. — Tänään alkoi kaupunkia terrorisoimaan salaperäiset räjähdyssarjat, jotka ovat repineet suuressa määrin kaupungin katuja, aiheuttaen huomattavia omaisuusvahingoitakin. Räjähdyksien alkuperästä ei ole lopullista varmuutta. johtuen ne kuitenkin ilmeisesti maanalaisiin likaviemäreihin kehittyneen kaasun syttymisestä jollain tavalla. Räjähdykset singoittelevat viemäreihin johtavien luukkujen kansia korkealle ilmaan, koko kaupungin väestön ollessa kauhun vallassa. Katujen päällystykset ovat mullistuneet pitkin Sussex- ja Thomas-katuja, samoin Johnkadulla ja Pyhän Martin kirkon edustalla.

Tähän mennessä on ainoastaan yksi henkilö menettänyt henkensä näissä maanjäristyksen tapaisissa mullistuksissa. Mrs. Anna Hayden kuoli tänään sairaalassa palohaavoihin. joita hän sai talonsa kellarissa tapahtuneen kaasuräjähdyksen sytyttämästä tulipalossa, joka tuhosi talon. Useilla paikoilla kadussa olevista raoista tunkeutuva kaasu palaa pitkinä liekkeinä. Kaupungin insinöörit ovat toivorikkaita, että maanalaisiin johtoihin ei ole tullut paljon vahinkoa, siitä likaviemäreistä juoksee vesi vielä vapaasti. Jos viemärit tukkeutuisivat räjähdysten vaikutuksesta tulvisi vesi kellareihin.

Arvioidut kokonaisvahingot nousevat tällä kertaa noin 50,000:een dollariin, joskin lopullista vahinkoluettelo on vaikea arvioida mullistusten vielä jatkuessa. Ihmeteltävin seikka koko tapauksessa on vähäinen uhriluettelo. siitä huolimatta että useita asuntotaloja on luhistunut suuremmissa tai vähäisemmissä määrin.

Neuvostoliiton tuotannon nousu

Tilastoa viime maaliskuulta

Moskova (Postitieto D. Wille) — Valtion teollisuussuunnittelukomission raportin mukaan oli vaition tuotantolaitosten yhteinen tuotantomäärä Neuvostoliitossa viime maaliskuussa 1,026 milj. ruplaa vastaan 951.6 milj. ruplaa viime helmikuussa ja 893.7 milj. ruplaa maalisk. v. 1928. Suurten teollisuuslaitosten yhteinen tuotantomäärä kuluvan talousvuoden ensimäisen kuuden kuukauden ajalla (lokak.—huhtik.) oli 5,786 milj. ruplaa. verrattuna 4,913 milj. ruplaan vastaavalla ajalla edellisenä talousvuotena.

Tuotanta teollisuuksittain on seuraava: Kivihiili 3,380,000 tonnia maalisk. 1929 ja 3,094,000 tonnia helmik.; öljy 990,000 tonnia maalisk. ja 930,000 helmik.; harkkorauta 351,000 tonnia ja 302,000 tonnia; pelti 330,000 tonnia ja 281,000 tonnia; puuvilla 224,000,000 metritonnia ja 216,000,000 metritonnia.

Liikkeellä olevan rahan määrä huhtik. 1 p. 1929 oli 1,998 milj. ruplaa verraten 1,963 milj. ruplaa kuukautta ennemmin.

Tukkukauppojen indeksiluku maatuotteille maaliskuussa oli 1.70, ja teollisuustuotteille 1.87, verrattuna v. 1913 hintoihin.

Sodan myrkkykaasuja ei voida vastustaa

Siviiliväestö suojaton tulevan sodan kauhuja vastaan

BERLIN, toukok. 29. — Raporteerattessaan punasen ristin asiantuntijain kansainvälisen komitean tuloksista, selitti tohtori Gertrude Woker että on mahdotonta keksiä sellaisia vastakaasuja, joiden avulla voitaisiin suojata siviiliväestöä myrkyllisten kaasujen tuholta sodan sattuessa.

Siviiliväestöllä ei löydy mitään turvaa tulevan sodan aikana, selitti hän, todeten edelleen. että hallitukset kuumeisella kiireellä tuottavat uutia lajeja myrkyllisiä kaasuja, joita ne pitävät visusti salassa toisiltaan. Komitea oli todennut että uutta lajia lentokonepommeja valmistetaan, jotka pudottuaan lentokoneista kaivautuvat maan sisään ja räjähtävät vasta 36 tunnin kuluttua.

Samaan aikaan kun asiantuntijakomissionit toteavat, että imperialistiset valtiot valmistuvat kiireesti kaasusodan varalta, tekevät samaiset riistovaltiot kansainliiton välityksellä pöytöksiä, joilla ilmoittavat julistavansa kansainvälisen sodan laittomaksi.

Australian hallitus polkee työväen etuja

PÄÄMINISTERI PUHUU TYÖN MUTTEI PÄÄOMAN KONTROLLOIMISESTA — VAATII VALTUUKSIA TYÖRIITOJEN KUKISTAMISEKSI

CANBERRA, Australia, toukok. 29. — Liittohallituksen pääministeri Stanley Brucella ei ollut mitään muuta niin tärkeätä pääministerien konferenssissa, kuin hallituksen ohjelman selittäminen työriitaisuuksia koskevissa kysymyksissä. Pääministeri ojensi hansikoidun nyrkkinsä järjestyttyä työväestöä vastaan selittämällä, että liittohallitus aikoi edelleenkin pitää satama- ja laivalliikennetyöt kontrollinsa alla, toisin sanoen että se häikäilemättömällä virkavallalla ja poliisivoimalla tulee estämään työläisten jokaisen yrityksen pakoittaa järjestyneet laivakapitalistit myöntämään parempia työoloja ja palkkoja. Siitä, että tämä hallituksen "kontrolli" on kokonaan työnantajain etujen suojelemista ammatti-unioilta vastaan, on työläisillä hyvää kokemusta viimeisten satamamiesten lakkojen ajoilta.

Eikä Brucen kapitalistinen hallitus tyydy tähän. Bruce nimittäin vaatii maakuntien pääministereitä ajamaan maakuntien lainlaatijakunnissa läpi hallituksen suunnitelmaa, jonka mukaan maakunnat luovuttaisivat liittohallituksen ylin kontrolli kaikkiin työriitaisuuksiin nähden, uhaten, että eivät maakunnat tähän suostu, tulee hallitus peruuttamaan koko nykyisen työväen lainsäädännön.

Useimmat pääministerit ilmoittivat vastustavansa hallituksen suunnitelmaa, selittäen, etteivät he tule neuvomaan lainlaatijakuntia siirtämään koko työvaenlainsäädännön kontrollin liittohallituksen viranomaisten käsiin.

Bruce selitti olevansa vakuuttettu että useissa maakunnissa viime aikoina sattuneet laajat työtaistelut voitaisiin "sovitella", jos hallituksella olisi valtuudet tarttua lujalla kädellä niiden järjestämiseen. Lakien valvonta ja lainsäädäntö ei kaikissa maakunnissa ole yhteräistä nykyään. vaan jakautuu lakien valvonta eri tavalla maakuntien ja liittohallituksen välillä.

Australiassa on voimakas taisteluhenkinen ammatillinen liike. joka on viime vuosina käynyt anzaria työtaisteluja työläisten elinehtojen puolustamiseksi ja olosuhteiden parantamiseksi. ja Brucen tarkoituksena on siis saada hallitusvallalle entistä laajemmat valtuudet käyttää virkavaltaa työläisiä vastaan.

Maailmansodan veteraanien kohtalo Yhdysvalloissa

5,000 työttömänä Chicagossa — 25,000 sairastaa tuberkuloosia Illinoisin valtiossa

CHICAGO, toukok. 27. — Maailmansodan veteraanien Illinoisin valtiokonventsionille, joka on parhaillaan koolla Hotel Shermnissa, raporteerasi valtion sotaveteraaneille työpaikojen välittäjä Harry E. Curtis, että yksistään Chicagossa on noin 5,000 maailmansodan veteraania työttömänä. Raportissa myoskin mainitaan, että 90% raajarikkoisista sotilaista on työkykyisiä, mutta työnantajat kieltäytyvät antamasta heille työtä. Monet työnantajat tekevät pilkkaa raajarikkoisille, selittäen, että valtion velvollisuus on huolehtia sotaveteraaneista, eikä yksityisten työnantajien.

Theodore Lindstrom kansallinen sotaveteraanien huoltaja raporteerasi, että Illinoisissa on 25,000 tuberkuloosia sairastavaa sotaveteraania ja, että tuberkuloosi, hermo ja mielisairaudet ovat lisääntyneet viime vuoden aikana 15%:illa. Nämä taudit melkein poikkeuksetta johtuvat kylmettymisestä, kaasumyrkytyksestä y.m. sodassa saaduista vaurioista ja olisivat nämä kaikki oikeutettuja saamaan valtion avustusta, mutta monetkaan eivät osaa vaatia oikeuksiaan, eivät ole tietoisia niistä monimutkaisista menettelytavoista, jotka hallituksen hoitoon nähden ovat käytännössä.

Illinoisin valtion maailmansodan veteraanien kahdeksas vuosikonventsioni mitä elävämmin toteaa sen kurjuuden, mihin sairauden ja työttömyyden kirous on painanut raajarikkoiset sotaveteraanit. Sadan prosentin patriootti kohauttaa olkapäitään, että hän ottaa osaa veteraanien surunvuttu mutta työtä ei voida antaa, sillä naiset ja lapset tekevät enemmän työtä vähemmällä palkalla ja sitäpaitsi eihän se ole yksityisten asia auttaa raajarikkoisia, auttakoon valtio ja kuten raportista selviää on valtion koneisto niin mutkikas, että veteraani ei osaa oieltä apua hankkia. — Työm.

Liettuan tilanne on erittäin kärjistynyt

KOVNO JULISTETTU SOTATILAAN — VOIMAKKAAT VARTIOSTOT HALLITUSRAKENNUSTEN YMPÄRILLÄ — LEVOTTOMUUKSIA PELÄTAAN

LONTOO, toukok. 29. — Sotalaki on julistettu voimaan Liettuan pääkaupungissa Kovnossa, missä toimeenpantiin murhayritys pääministeri Voldemarasia vastaan muutama päivä takaperin. "Exhange Telegraphin" saamien tietojen mukaan on 14 ylioppilasta vangittu Kovnossa osallisuudesta sanottuun murhayritykseen. Muuan ylioppilas teloitettiin sota-oikeuden määräyksestä, tunnustettuaan osallisuutensa rikokseen. Poliisi selittää, että teloitettu ilmiantoi useita muita, jotka olivat mukana rikosta suunnittelemassa.

Liettualaiset poliittiset ja yhteiskunnalliset piirit ovat jättäneet hallitukselle anomuksen, jossa pyydetään amnestiaa toisille vangituille, peläten niiden kuolemaan tuomitsemisen aiheuttavan laajoja levottomuuksia.

Sotilasvartiostot on sijoitettu kaikkien julkisten rakennusten ja virastojen ympärille siinä pelossa, että kumoukselliset ainekset yrittäisivät toimeenpanna vallankaappausta. Samalla on lisätty pääministerin henkivartijain lukumäärää.

Kapitalistien kansainvälinen kilpailu

Ford-, Standard-öljy-, ja saksalainen Farben-yhtymä lähestyvät toisiaan — Ford ja General Motors kilpailevat Europan markkinoista

BERLIN, Saksa, toukok. 28. — Täällä kerrotaan, että Saksan Ford Motor-yhtiö ja I. G. Farben-väritrusti olisivat tehneet sopimuksen, jonka mukaan viimeksimainittu on ostanut 40 prosenttia Ford-yhtiön saksalaisen jaoston osakepääomasta. Tämän tulkitaan useissa piireissä osottavan kiinteää yhdistymistä Farben-yhtymän, Fordin ja maailmanlaajuisen Standard-öljy-yhtiön kesken. Ainoastaan muutama viikko sitten allekirjoittivat Farben- ja Standard Oil-yhtymät keskeisen sopimuksensa öljyrikkauksien kehittämiseksi kautta maailman.

Täkäläinen lehti, "Vossische Zeitung", kertoo tämän Ford-Farben-yhtymän olevan vastineena äskettäin tapahtuneeseen General Motors-korporationin ja kuuluisan saksalaisen koneteknillisen Opel-firman lähenemiseen. Fordin ilmeisesti on lujitettava asemaansa taistellakseen voimakasta General Motors-Opel-yhtymän kilpailua vastaan europalaisilla automarkkinoilla.

Saksalainen Geheimrat Bosch on nyt nimitetty Saksan Ford-yhtiön presidentiksi, Edsel Fordin ollessa Farben-yhtiön johdossa.

Automaattinen vaihdelaite autoja varten keksitty

Laite tasoittaa moottorin voiman vedettävän kuorman mukaisesti

TORONTO, Ont., toukok. 29. — Täällä kerrotaan, että eräs ottawalainen insinööri Louis V. Turner, joka on Canadan kansallisten rautateiden palveluksessa, on keksinyt uuden automaattisen vaihdelaitteen automobiileja varten, joka takaa oikean voimamäärän moottorissa kulloinkin vedettävän kuorman mukaan. Uusi laite tekee tarpeettomaksi käsin hoidettavan vaihdelaitteen autossa. Sen kerrotaan poistavan moottorin "tukehtumisen" eli pysähtymisen mäissä y.m. paikoissa joissa on tarpeellista vaihtaa voimansiirto toiselle rattaalle.

Turner on kokeillut laitteellaan jo viimeisen kahden vuoden ajan ja tulee hän laikemaan sen lähiaikoina markkinoille.

SANOMALEHTIMIEHEN KARKOTUS SIIRRETTY

Berliini, — Berliinin sosialidemokraattisen poliisipäällikön Zörgiebelin karkottamismääräys Pravdan kirjeenvaihtajaa vastaan on nyt lykätty kuusi kuukautta Preussin ministeriön toimesta. Karkoitusmääräys annettiin kirjeenvaihtajan lehdelleen lähettämänsä vappumielenosoituksia koskevien uutisten takia.

Neuvostoliiton konsulaattiin hyökätty Kiinassa

PÄÄKONSULI VANGITTU HARBINISSA — VIRASTO PENGOTTU YLÖSALAISIN

LONTOO, toukok. 29. — Tokiosta eilen saapunut tieto kertoo, että kiinalaiset viranomaiset hyökkäsivät maanantaina Neuvostoliiton pääkonsulin virastoon Harbinissa, Manchuriassa, vangiten pääkonsulin ja 70 konsulaatissa ollutta henkilöä. Samalla pengottiin nurin kaikki konsulaatissa olleet asiakirjat.

Hyökkäyksen syytä ei ole tarkemmin ilmoitettu, mutta muuan vahvistamaton tieto mainitsee, että kiinalaisten päämääränä oli koettaa löytää todistusainehistoa, joka osoittaisi Neuvostoliiton olleen mukana avustamassa marsalkka Fengjusiangin nousua Nankingin hallitusta vastaan. Nankingin kansallinen lahtarihallitus äskettäin julisti sodan tätä omaa kenraalinaan vastaan, joka ryhtyi niskuroimaan kansallista hallitusta vastaan Keski-Kiinassa.

Tänään päättyvät Englannin vaalit

Kolmen kapitalistipuolueen välillä ei ole mitään eroa

LONTOO, toukok. 28. — Englannin valtiolliset vaalit ovat torstaina, ja asiantuntevissa piireissä ennustetaan, että vaalit eivät tule tuottamaan selvää enemmistöä millekään puolueelle. Sen johdosta, että kolmen kapitalistisen puolueen ohjelmissa ei ole juuri sanottavaa eroa ja ehdokkaat puhuvat valitsijoille jokseenkin samaan tyyliin, yrittäessään tyhjällä sanahelinällä peittää imperialistisen politiikkansa, ovat valitsijat suurimmaksi osaksi joutuneet päästä pyörälle, elvätkä tiedä ketä olisi äänestettävä.

Kommunistipuolue on ainoa, joka voimiensa mukaan on repinyt rikki tätä kauppuheliaisuuden valheellista verhoa, esittäen työläisille todelliset kysymykset. Tunnuslauseella "luokka luokkaa vastaan" vetävät kommunistit esille alastoman luokkataistelun, jota käytetään luokkien välillä huolimatta kaikenlaisista kapitalistisista verhoamisyrityksistä.

Täällä ennustetaan, että tuskin työväenpuolue ja konservatiivit kumpikaan saavat alahuoneeseen sellaisen enemmistön, että voivat muodostaa pätevää hallitusta. Ramsay MacDonald on kuitenkin selittänyt että hän tulee muodostamaan hallituksen, jos häntä pyydetään sitä tekemään, vaikkapa työväenpuolueella olisi kuinka pieni enemmistö tahansa. Baldwin on sitävastoin selittänyt, että hän ei tule muodostamaan hallitusta, ellei saa selvää enemmistöä. Tämä on tietenkin pelkkää puhetta reklaamitarkoituksessa.

Jos puolueet epäonnistuvat muodostaa itsekseen hallitusta, saattaa käydä niin, että vanhoillisen työväenpuolueen pomot muodostavat hallituksen yhdessä liberaalien kanssa.

Yhdysvallat yhä korottaa tullitariffia

Tulli nousee huomattavasti etenkin elintarpeista

WASHINGTON, D. C., toukok. 29. Yhdysvaltain edustajakamari tänään hyväksyi uuden tullitariffiluonnoksen, lähettäen sen senaattiin lopullista hyväksymistä varten. Uudessa tariffiluonnoksessa koskee huomattavin tullimaksun koroittaminen sokeria, nykyisen tullin ollessa 1.76 senttiä naulalta, josta sitä korotettaisiin 2.4 senttiin naulaa kohden. Voitullia korotettaisiin kahdella sentillä, 14 senttiin naulalta; perunoista, nykyisestä 50 sentistä 75 senttiin 100 naulan säkkiä kohden; maidosta 2½ sentistä 5 senttiin gallonaa kohden; kermasta 20 sentistä gallona 48 senttiin.

Yhdysvaltain tullien koroittaminen on herättänyt levottomuutta canadalaisten liikemiesten keskuudessa, jotka pelkäävät tullikoroitusten vaikuttavan haitallisesti kauppavaihtoon Yhdysvallain kanssa.

"LANCASTRIAN" HUVIMATKA HELSINKIIN

NEW YORK, toukok. 23. — Cunard-linjan taholta ilmoitetaan että Sucmeen huvimatkalle tähtevä "Lancasria"-laiva tulee ahdinkoon saakka täyteen Sucmi-vierailijoita. Laiva lähtee New Yorkista tk. 29 pnä ja Bostonista seuraavana päivänä. Laiva menee suoraan Helsinkiin. Matkan johtajana on mr. B. Forsberg. Edellisinäsin vuosina on laiva tehnyt huvimatkoja Suameen.

TYÖTTÖMÄT VANKILOIHIN QUEBECISSÄ

Vankilain kerrotaan olevan tulvillaan työnetsinnässä olleista miehistä

CANADALAINEN OIKEUSKÄSITE JÄLLEEN KUKASSAAN

QUEBEC, P. Q., toukok. 29. — "Brittiläistä oikeutta" jakava canadalainen oikeuslaitos on taasen antanut mainion näytteen canadalaisista mahdollisuuksista, jotka näyttävät johtavan vankiloihin, suurten työläisjoukkojen joutuessa työttöminä elantonsa hankinnassa sellaisiin "rikoksiin", kuten kyydin varastamiseen j.n.e.

Tükäläinen tuomari P. A. Choquette tuomitsi neljä Atlannin rannikkomaakunnista tullutta nuorukaista kolmenkymmenen päivän vankeuteen kyydin varastamisesta C. N. rautatiellä. Nuorukaiset olivat tulleet tänne työnetsinnässä, kuitenkin onnistumatta pääsemänä työhön.

Tuomiota julistaessaan lausui tuomari näille "piintyneille rikollisille"; "Teidän oma maakuntanne ei voi elättää teitä, joten te tulette tänne vankilassa ylläpidettäviksi. Te olette perin vastenmielinen ihmislaji!" Tämän lisäksi osoitti hän tuominneensa tämän kuukauden aikana samanlaisissa olosuhteissa olleita miehiä kaikkiaan 40 vankeusrangaistuksiin, vankiloiden ollessa niin tulvillaan tässä kaupungissa, että lukuisien vankien on nukuttava lattialla.

Todellakin vastenmielisiä ihmisiä. Porvarillista oikeuslaitosta edustava tuomari näkee työläisissä itsessään syyn vallitsevaan työttömyyteen, ja tuomitsee heitä rangaistukseksi vankeuteen. Todellisuudessa työläisissä itsessään onkin syy nykyiseen tilanteeseen, sillä kapitalistinen järjestelmä epäkohtineen olisi poistettavissa työtätekevän luokan järjestyneellä yhteisnäisellä toiminnalla. Tällaiset tapaukset velvoittavat työläisjoukkoja rientämään entistä suurempilukuisina taistelullpun alle.

Elizabethtonin lakkotaistelu kurjasti petetty

Vanhoillisen union pomot sopineet työnantajain kanssa työläisten antautumisesta ilman ehtoja

ELIZABETHTON, Tenn., toukok. 29. — Tuhannet tekosilkkitehtaan kutojat ovat äärimmilleen katkeroituneet sen johdosta, että vanhoillisen kutomotyöläisten union pomot olivat ryhtyneet petollisiin sovitteluihin kutomoherrain kanssa, ja päättäneet lakon lopetettavaksi ilman mitään parannuksia tahi ehtoja, joiden nojalla työläiset voisivat saada suojelusta työnantajain mielivaltaa vastaan.

Viikon alussa vangittiin 15 lakkolaista sen johdosta, että he ryhtyivät vastustamaan tätä raskaita uhreja vaatineen työtaistelun katalaa pettämistä. Lakko saattaa puhjeta entistä suurempaan vauhtiin millä hetkellä tahansa huolimatta petollisten johtajien työhön palaamiskäskystä.

Tehdas räjähtänyt Norjassa

Kolme rakennusta lensi ilmaan — Vain yksi henkilö surmautunut

OSLO, Norja, toukok. 29. — Norwegian Mines Ltd:n omistama nitro-glyseriinitehdas Skissä räjähti ilmaan eilen iltapäivällä. Kolme rakennusta tuhoutui ja yksi työläinen surmautui. Lisäksi saivat useat työläiset lievempiä vammoja. Ympäröivä metsä syttyi palamaan, mutta saatiin sammumaan tunnin ponnistelujen jälkeen.

Lähetyssaarnaajat ahtaalla Kiinassa

50 "hengen miestä" hunningolla tappelualueella

SHANGHAI, Kiina, toukok. 29. — Canadalaisen kirkon edustaja Kweitehissa, Honanissa, on kirjoittanut Anhweista toukok. 22 pnä selittäen, että 50 ulkomaista lähetyssaarnaajaa ovat kykenemättömät lähtemään sodan uhkaamalta alueelta, kun kenraali Fengjusiangin joukot ovat hävittäneet Lunghain rautatien. Parhaillaan pohditaan keinoja näiden pelastamiseksi maitse. Fengjusiangin sotilaat ovat kuulemma perin pohjin hävittäneet mainitun rautatien, tuhoten samalla puhelin- ja lennätinlinjat.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL, A. VAARA (vankilassa), B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN, M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyitä. — Halutaantiedot ja osoiteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Lähteen alottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1028. Postiosoite: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja istomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimenomaisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehdistön päivä työväenmaassa

Toukokuun 5 päivä on proletaarisen lehdistön juhlapäivä Neuvostoliitossa. Vain proletariaatti on voinut nimittää erikoisen päivän koko lehdistölleen, kirjotetaan neuvostoliittolaisissa lehdissä. Porvarillisella lehdistöllä ei tällaista päivää ole, sillä se ei tarvitse sitä. Porvarillisen lehdistön tarkoituksena on vain tulojen hankkiminen ja kansanjoukkojen pettäminen eikä niiden palveleminen.

Viime vuonna oli Saksassa, Kölnin kaupungissa, kansainvälinen sanomalehdistön näyttely. Tässä näyttelyssä oli edustettuna sekä porvarillisia että proletaarisia sanomalehtiä. Neuvostoliiton proletaariset sanomalehdet toivat esiin näyttelyssä yhteytensä joukkoihin, toimintansa sosialistisella rintamallä ja yhteytensä koko maan rakennustyöhön. Porvarilliset sanomalehdet eivät voineet esittää mitään tällaista. Niiden näyttelyt kertoivat vain koneista, tekniikasta ja toimituskoneiston rikkauksista. Pienipainoisemmat sanomalehdet kehuivat tuloillaan, joita ne saavat ilmotuksista. Tämä Kölnissä ollut näyttely osotti mitä selvimmin porvarillisen ja proletaarisen sanomalehdistön erilaisuuden.

Sanomalehdistön päivästä on Neuvostoliitossa jo kauan sitten tullut todellinen työläisten ja talonpoikain joukkojuhla.

Vallankumouksen kaikkina kausina on sanomalehdistö suorittanut suuria tehtäviä joukkojen mobilisoimiseksi proletariaatin taistelun peruskysymysten ympärille sosialistisen rakennustyön lujittamiseksi maassa. Nyt, kun Neuvostoliitossa on siirrytty kansantalouden uusimiskaudelle, kun edessä on ratkaistavana kysymys uudesta teknillisestä perustasta teollisuudelle ja maataloudelle, niin kohoaa sanomalehdistön merkitys vieläkin enemmän.

Sosialistisen rakennustyön lujittaminen liittyy maan teollistuttamisen nopeuteen, maatalouden uudestirakentamistehtäviin ja sen kohottamiseen korkeimmalle asteelleen. Uusia tehtaita luodaan, kollektiiviset taloudet ja neuvostotilat kasvavat, koneiden käyttö ja agronomisten toimenpiteiden toteuttaminen maataloudessa tulee yhä yleisemmäksi ja peltojen satoisuus kasvaa. Rakennustyön saavutukset ovat kiertämättömiä. Mutta tämä työ maan teollistuttamisen, maatalouden kollektivisoimisen ja satoisuuden kohottamisen alalla kohtaa suuria vaikeuksia, jotka johtuvat maan teknillisestä takapajuisuudesta ja omien varojen puutteesta.

Sanomalehdistö on tehnyt jo paljon joukkojen vetämisessä sosialistiseen rakennustyöhön. Sen joukkotoiminnan muotoja ovat tarkastukset ja kilpailut, jotka ovat jo käytännössä osottautuneet tarkotustaan vastaaviksi. Jos vain sanomalehdistön taholta nämä tehtävät on asetettu konkreettisella pohjalla, vastaavat tulokset täydellisesti niitä valtavia tehtäviä, jotka ovat maan edessä. Kilpailu yksityisten tehtaiden välillä tuotantokustannusten alentamisesta ja työn tuottavaisuuden kohottamiseksi, kilpailu yksityisten kylien välillä satoisuuden kohottamiseksi ja kylvöalan laajentamiseksi on jo kehittynyt laajaksi kamppailuksi ja antanut tuloksia.

Keskittäessään työväenluokan ja talonpoikaiston perusjoukon huomion tuotantokustannusten alentamiseen ja satoisuuden kohottamiseen, pitää sanomalehdistö kuitenkin aina mielessään, että rakennustyö tapahtuu luokkataistelun olosuhteissa, proletariaatille vihamielisten luokkavoimien, yksityisten teollisuudenharjottajain ja maaseudun kulakkien kiukkuisesti vastustaessa rakennustyötä ja pyrkiessä saamaan vaikutuksensa alaiseksi muutkin väestökerrokset.

Kulakkien ja yksityisten teollisuudenharjottajain rintamaa vastaan asetetaan työväenluokan ja maaseudun köyhemmän väestön liitto keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa. Maan teollistuttamisen menestyksellinen edistyminen ja maatalouden uudestirakentamisen kehittyminen merkitsee iskua kulakkia ja yksityiskapitalistia vastaan.

Sanomalehdistön päivänä tarkastetaan, miten sanomalehdet voimistuttavat yhteyttään joukkoihin ja miten ne osallistuvat uudistamiskauden tehtävien ratkaisemiseen.

Trotskilaiset liehittelevät sosialidemokraatteja

Työmies kirjottaa:

Suomalaisten trotskilaisten johtajat Boman ja Sulkanen, Brooklynissä pitämissään puheissa ovat kosketelleet erinäisiä kommunistipuolueen organisatoorisia kysymyksiä tarkoituksella kasata kannattajia ja siten ansioidduttuaan raivaajalaisten edessä päästä sisään sosialidemokraattien keskuuteen, jonne he aatteellisesti ja järjestöllisestikin kuuluvat. Katsoen siihen, että heidän Raivaajassa julkaisemansa selostus on heidän itsensä laatima, koska siinä tehdään erinäisiä oikaisujakin aikaisempiin referaatteihin, niin voitanee pitää selostuset esitettyjen puheitten mukaisena. Trotskilaisten hyökkäys kohdistuu ensikädessä työpaikkasoluja ja niiden toiminnoita vastaan, se on kommunistipuolueen organisatoorista perustetta vastaan. Boman on selittänyt, "että työmaasolut ovat Amerikassa mahdottomia...", että "nykyinen vouhotus täällä on maailman suurinta humpuukia."

Siinä onkin kipien kohta. Opportunismi alkaa useinkin järjestökysymyksistä. Boman alkoi tästä vastustaessaan puolueen järjestämistä työpaikkasolujen perusteella (puolueen, jonka jäsen hän silloin vielä oli) ja josta hän sittemmin eroitettiin. Kuitenkin kun katsellaan puoluetta ja sen työtä kokemusperäisesti, niin nyt jo saatetaan havaita, että Amerikan kommunistipuolue on tullut parhaillaan käytävien työtaisteluitten johtajaksi sen vuoksi että sillä on ollut työpaikkasoluja. Ja tähän nojaten puolue onkin tullut maan työläisten kaikkien taisteluitten johtajaksi, kytkemällä ja kehittämällä olevat ja käydyt taistelut poliittiseksi taisteluksi. Ilman tätä yhteyttä työpaikkoihin ei voitaisi käydä järjestymättömien työläisten järjestämiskamppailua, eikä rakentaa uusia unioita niin laajassa mitassa kuin niitä nykyisin rakennetaan, ei voitaisi laajentaa edistysmielistä sivustaa oleviin unioihin ellei puolueen työpaikkasolut olisi myötävaikuttamassa työläisten mielialan muokkaamiseen uniobyrokraatteja vastaan ja vasemmistolaisten voimien keskittämiseksi. — Totta kylläkin tätä liikettä vastustavat vanhojen unioiden virkavalta, sosialistit ja Boman, työnantajaluokan kanssa. Totta kylläkin kommunistien tehtävässä on riskiä, mutta luokkataistelu on riskiä kaikissa vaiheissaan. Työläisten täytyy ottaa vastaan tämä riski. Lakkolaiset käyvät lakkovahdintaan riskiä ottaen. Mutta toisaalta taistelevien työläisten myötätunto, vallitsevan tyytymättömyyden kiihottamana, tulee jatkuvasti taistelevien puolelle, ilmeisten avustustoimintana niidenkin puolelta, jotka eivät taisteluihin nyt juuri tällä hetkellä osallistu.

Mitä enemmän kommunistipuolueella on työpaikkasoluja, sitä laajemman ja suuremman kantoisuuden saa työtätekevien kaikkiin taisteluihin osallistuminen.

Mikä merkitys on kansainvälisesti tänään suoritettavilla Englannin vaaleilla?

Tänään suoritetaan Englannissa parlamenttivaalit. Nämä vaalit ja tilanne Englannissa kuvastaa keskitetysti kapitalistisen järjestelmän kolmatta, kuoleman aikakautta kaikkine ristiriitoineen. Kapitalismin klassillinen maa tarjoaa nyt myöskin klassillisen kuvan kapitalismin taantumisesta, ja kuvastaa kapitalistisen vakaannuttamisen jouduttamaa taloudellista ja poliittista romahdustilaa.

Kapitalistisen kriisin voimakas kärjistyminen ja kartellien sekä trustien nopea kehittyminen toiselta puolen; joukkojen nopea radikalisoituminen, luokkataistelun kärjistyminen, vallankumouksellisen aallon nousu siirtomaissa — ja näistä syistä näköpiiriin nouseva, kasvava sodanvaara sekä valtavat vallankumoukselliset luokkataistelut uhaten murskata okaiken kapitalismin vakaantumisen, ovat ajan tunnusmerkkejä.

Sellainen on kuva brittiläisestä imperialismista, joka tekee arvottomiksi kaikki opportunistien kuvitelmat Englannin kapitalismin vakiintumisesta.

Taloudellinen pula kärjistynyt vuosi vuodelta

Vanhoillinen Baldwinin hallitus, joka tulee eroamaan tehdäkseen tietä joko MacDonaldin hallitukselle tai reformistien ja liberaalien kokoomushallitukselle, on sen viiden vuoden aikana, jonka se on istunut hallitustuoleilla, osottautunut kykenemättömäksi ratkaisemaan brittiläisen imperialismin polttavimpia taloudellisia ja poliittisia kysymyksiä. Vakinainen taloudellinen kriisi on vuosi vuodelta vain pahentunut. Ratkaisevat teollisuus- ja elinkeinoelämän alat — kaivosteollisuus, tekstiiliteollisuus, terästeollisuus ja laivanrakennusteollisuus — ovat joutuneet säännöllisen ja yhä yltyvän kriisikuumeen valtaan. Varsinkin kaivos- ja tekstiiliteollisuus ovat toivottomassa tilassa.

Suuri kapitalistisen tuotannon "järkiperäistyttämis"-hyökkäys, joka vielä on melkein kapaloasteellaan, mutta joka siitä huolimatta on kuitenkin jo kohdannut ylitsepääsemättömiä vaikeuksia, teollisuuden historiallisesti kehittynyt hajanaisuus ja suuri teknillinen takapajuisuus, ja ennenkaikkea se suuri vastustus, jonka mahtava työväenluokka asettaa omatessaan vallankumoukselliset traditiot sekä suuria kokemuksia — kaikki tämä tulee huomioonottaen ankaran kilpailun maailmanmarkkinoilla ja lisäksi huomioiden Amerikan teollisuuden valtavan teknillisen etevämmyyden ja järjestämiskyvyn paremmuuden edelleen kärjistämään vastakohtia.

Vakinainen työttömyys

suurten joukkojen keskuudessa on muodostunut ilmapuntariksi, joka osoittaa Englannin kapitalismin tilaa. Vaikein on työttömyys kaivosteollisuuden alalla, jossa on keskimäärin yli 25 prosenttia siellä työskennelleistä työläisistä säännöllisesti työttömänä. Useissa piireissä, erikoisesti "nälkämaakunnissa" on kaivostyöläisiä työttömänä aina 80 prosenttiakin. Toiselta puolen ovat Englannin teollisuuslaitosten pääomat kuitenkin nousseet. Huomatuimman teollisuuslehden antamien tietojen mukaan nousivat osakkeet Englannin tärkeimmillä teollisuusaloilla viime vuonna keskimäärin 10.6 prosentilla. Toisten tietojen mukaan ovat teollisuuslaitosten arvopaperit vuodesta 1922 vuoteen 1928 nousseet keskimäärin n. 29.6 prosentilla.

City on kuitenkin jo maailmansodan aikoina menettänyt ylivaltansa maailman rahamarkkinoilla ja sen sijalle on astunut Wall Street. Yritykset Englannin valta-aseman takaisin valloittamiseksi ovat vain kärjistäneet tilannetta. Näin vaikutti varsinkin kultakantaan palaaminen, jonka seuraukset yritettiin kaikki vyöryttää työväestön niskaan palkkojen polkemisella y.m. keinoilla.

Tällainen ennen tuntematon sisäpolitiikka on vastannut täydellisesti

taantumuksellista kurssia ulkopolitiikassa,

joka on ollut julmaa sortoa siirtomaissa, Intiassa, Egyptissä, Kiinassa, Afganistanissa y.m. Neuvostoliiton kanssa on välejä kärjistetty äärimmilleen. Ranskan kanssa on tehty sotaliitto ja sotavarusteluja on suoritettu muutenkin kuumeisesti.

Tuloksena tästäkin on ollut luokkavastakohtien kärjistyminen ja imperialistisen sodanvaaran kasvu.

Tällaisilla saavutuksilla ei Baldwinin hallitus ole voinut laakereita niittää. Se harhakuva, jonka taantumukselliset viisi vuotta sitten esittivät huutamalla: "vakaannuttaminen", on täydellisesti juossut hiekkaan. Suuri joukko niistä 7,800,000:sta valitsijasta, jotka silloin äänestivät taantumuspuoluetta, kääntää nyt tyytymättömänä selkänsä puolueelle. Valitsijat näkevät heitä suuresti petetyn väärennetyllä Sinovjev-kirjeelläkin.

Tilanteen pääkysymyksenä on: taloudellisen kriisin voittaminen tarmokkaalla kapitalistisella "järkiperäistyttämisellä". Tämä tuntuu nyt olevan myöskin kapitalistien vaalitaistelun pääkysymys. Se on erittäin selvästi esitetty kolmen porvarillisen puolueen vaaliohjelmissa, jotka eivät suurestikaan eroa toisistaan. Nämä saman asian puolesta taistelevat puolueet ovat: vanhoillisten puolue, liberaalien puolue ja työväen puolue. Kaikkien niiden päätunnuksena on vaaliohjelmassa rationalisoiminen, järkiperäistyttäminen, työläisjoukkojen entistä tehokkaampi riistäminen ja siirtomaiden sataprosenttinen riisto.

Työttömyyskysymys myöskin etualalla

Tehdäkseen vaaliohjelmansa mieluisaksi suurille joukoille ovat nämä kaikki kolme puoluetta asettaneet vaaliohjelmassaan etualalle myöskin työttömyyskysymyksen. Baldwinin hallituksen rahaministeri Churchill — josta englantilainen sananlasku sanoo, että minne ikinä hän meneekin, siellä haisee ruudinkäry — on budjettiesityksessään jo näyttänyt yleisölle ihmeitä. Budjetti osoittaa 22 miljoonan punnan ylijäämää, jonka hallitus esittää annettavaksi teollisuudenharjoittajille teollisuuden uudelleen järjestämistä varten, jotta voitaisiin työttömyyskysymystä lieventää. Liberaalinen puolue reklamoi markkinahuijarien tavoin: "Lloyd George tulee voittamaan työttömyyden". Työväenpuolue sen sijaan antaa taantumuksellisen Citylehden todistaa maailmalle siitä "miehekkyydestä ja kuntoisuudesta", jolla "työväenpuolue vaikeina aikoina valvoi Englannin kapitalismin etuja". Puolue itse selittää liberaalisen puolueen vaaliohjelman olevan vain kopion työväenpuolueen vaaliohjelmasta. Ja samalla tavalla liberaalit taas vuorostaan syyttävät työväenpuoluetta. Työväenpuolueen äänenkannattaja kirjoittaa johtavassa kirjoituksessaan: Tänään näemme joutuvamme sellaiseen varomattomaan asemaan, että me olemme täydestä sydämestämme samaa mieltä Lloyd Georgen kanssa."

Työväenpuolue kolmas porvaripuolue

Työväenpuolue on nyt päättänyt muodonvaihdoksensa täydelliseksi porvaripuolueeksi. Reformistijohtajat ovat kasvaneet yhteen kapitalismin kanssa "teollisuusrauha"-kyltin, luokkasovinnon ja mondismin nimien alla. Vanha vasemmistolainen ryhmä on myöskin palannut isänsä MacDonaldin luo tunnuksella: "Unohtakaamme menneisyys". Cookin ja Maxtonin keikaukset ovat tämän retkeilyn lopullisesti päättäneet. Cook muiden mukana on lyönyt vaalirumpua MacDonaldin hyväksi ylistäen hänen hyvää "järjestystään" ja "viisasta eteenpäin menoaan".

Uuden aikakauden alku

Englannin työväenliike joutui uuden aikakauden alkuun oikeastaan jo suurien taistelujen aikana v. 1926, jolloin käytiin suurlakkoon ja hiilimiesten taisteluihin. Joukot radikalisoituivat näissä taisteluissa verrattain huomattavasti, mutta johtajat pettivät heidät silloin vielä täydellisesti. Se on saanut jälkeenpäin joukot avaamaan silmänsä. Demokraattiset harhat alkavat vähitellen haihtua, ja joukot alkavat nähdä kapitalistisen valtiokoneiston sellaisena kuin se esiintyi heidän edessään jo vuoden 1926 taisteluissa.

Tämä on pakottanut kommunistisen puolueenkin muuttamaan vaalitaktiikkaansa. Sen on täytynyt astua täysin itsenäisen taistelun kannalle vaalitaistelussa kaikkia porvaripuolueita — myöskin työväenpuoluetta — vastaan. 25 vaalipiirissä on puolue päättänyt asettaa omat ehdokkaansa myöskin työväenpuolueen ehdokkaita vastaan. Puolueella ei kuitenkaan Englannin taantumuksellisen vaalilain vuoksi ole tavattomia mahdollisuuksia vaaleissa. Vaalilaki tuntee vain yksinkertaisen enemmistön, jolla ajetaan edustajat läpi piireissä. Ja jos puolue tällaisissa olosuhteissa saisi läpi edustajansa muutamissakin piireissä, olisi se jo loistava voitto kommunismille Englannissa.

MacDonaldin hallitus liberaalien kanssa tai ilman

Tähän kaikesta päättäen johtaa nyt käytävä vaalitaistelu. Nykyisenä ajankohtana tulee tällainen hallitus kuitenkin joka tapauksessa olemaan vallankumouksellisessa mielessä vieläkin taantumuksellisempi kuin Baldwinin hallitus. Mutta työväestölle siitä on kuitenkin suuresti etua. Jos työväenpuolue joutuu yksin hallitukseen, joutuu se myöskin entistä selvemmin paljastamaan joukoille taantumuksellisuutensa.

Tämä taas vuorostaan jouduttaa Englannin työväenluokkaa kokoontumaan entistä nopeammin vallankumouslippujen alle luokkataisteluun antamaan brittiläiselle imperialismille, joka nykyisin on kansainvälisen taantumuksen lujin linnoitus, kuoliniskun. Tässä on tänään tapahtuvien Englannin vaalien kansainvälisesti suuri merkitys. Ne tulevat jouduttamaan entistä nopeammin taantumuksen ja kapitalismin kukistumista maailmassa.

Englantilais-amerikalaisten ristiriitain syistä

Kirj. PALME R. DUTT (Current Historyssä)

(Jatkoa)

Britannian huolestuneisuus

Niinpä me tulemmekin asemaan, jota kuvastaa (brittiläisille korville) presidentti Coolidgen aselepopäivän puheen uhkaava sävy ja brittiläisen kenttämarsalkka Sir William Robertsonin (Kansojen Liiton Unionin "rauhan" konferenssissa) antama julistus joulukuussa 1928. Presidentti Coolidge puhui "second to non", se on maailman voimakkaimman laivaston rakennuttamisesta. Sen johdosta julisti Sir William Robertson: "Amerika aikoo, imperialistisen pyrkimystensä vaikutuksen alaisuudessa, ilmeisestikin käydä jatkamaan laivastonsa lisäämistä välttämättä siitä mitä tulee tapahtumaan, ja sen viralliset lausunnot aseistautumisen kysymyksestä hyvin usein muistuttavat likeisesti niitä vaatimuksia, joita Saksa esitti ennen v. 1914 murhenäytelmää."

Englantilais-amerikalaiset suhteet käsittävät yhdistelmän, joita ei voi typistää yhdeksi ainoaksi formulaksi taikka sucraksi linjaksi. Yhtärintaisesti englantilais-amerikalaisen ilmeisen vihamielisyyden kanssa on viime vuosina kulkenut eteenpäin kasvava englantilais-amerikalainen yhteistoiminta monilla aloilla. Todellakin kuullaan Europan maissa usein puhetta "englantilais-amerikalaisesta finanssista", "anglosaksilaisesta kapitalismista", jne., jossa viitataan siihen vallitsevaan ja likeisesti toisiinsa kytkettyyn osaan, jota Lontoon ja New Yorkin pankkiirit esittävät maailman asioissa. Tästä huolimatta on mahdollista erottaa vissi vallitseva tapausten kehityksen linja, taikka kehitysvaiheet anglo-amerikalaisissa suhteissa.

Heti sodan jälkeiseilä aikakaudella, jolloin lyhytaikaisen sodan jälkeisen nousukauden aikana tapausten kehitys vielä kiisi eteenpäin niskoja taittavalla nopeudella, osotti anglo-amerikalaisen vihamielisyyden kehitys hulttioman nopeata kypsymistä. Jo 1919 saattoi eversti House kirjottaa presidentti Wilsonille (heinäk. 30 p. 1919): "Miltei heti kun saavuin Englantiin saatoin tuntea vihamielisyyttä Yhdysvaltoja vastaan... Näitten kahden maan suhteet alkavat saada saman luonteen kuin mitä olivat Englannin ja Saksan välillä ennen sotaa." 1920 seurasi kireä Curon-Colbyn kirjeenvaihto San Remosta ja Mesopotamian öljystä. Yhdysvallat vetäytyi pois Europasta. 1921 laski Britannia vesille neljä jättiläismäistä 45,000 tonnin panssaroitua taistelulaivaa.

Tämä päätä pahkaa tapahtuva Britannian eteneminen Lloyd Georgen aikana ei saattanut jatkua. Englannin sodan jälkeinen taloudellinen nousukausi oli lyhytaikainen. Talveen mentäessä 1920—1921 alkoi Britannian taloudellinen lamaannuskausi, joka keskeytymättä on jatkunut tähän päivään saakka. Britannian oli vedettävä sarvensa sisäänsä. Seurasi aikakausi, joka alkoi Washingtonin konferenssilla 1921:n loppupäässä, jonka kuluessa Britannia noudatti jatkuvasti sovittelevaa, milteimpä Yhdysvaltain politiikalle alistettua roolin esittämistä.

Washingtonin konferenssiin mentäessä 1921—1922 kykeni Yhdysvallat ilman taistelua ylivoimaisen taloudellisen ja rakentavan voimansa pohjalla pakoittamaan hyväksytyksi laivastoyhdenvertaisuuden periaatteensa ja sen vuoksi nimellisesti Britannian luovuttamaan merivaltansa ja hylkäämään ylistetyn englantilais-japanilaisen liittonsa. Vuotta myöhemmin seurasi Baldwinin kalliiksi tullut velkojen sovitteluneuvottelu ("ruokoton nurkkaus", joksi hän sitä nimitti takaisin palattuaan antamissaan haastatteluissa, joissa hän m.m. lausui: "Amerikan kansa luulee olleensa teoissaan mitä jalomielisimmän. Englannin kansa ei ajattele siten"). Britannia tarvitsee Amerikan apua ranskalaisvastaisessa hyökkäävässä politiikassaan ja hyökkäyksessä Ruhrin alueelle. Tämä saatiin lopultakin Dawesin komission muodossa ja 1924 alkoi levoton anglo-amerikalaisen kumppanuuden aikakausi Europan raha-asioitten selvittelyssä ja sen rahallisessa valloittamistoiminnassa. Alusta pitäen oli tämä kumppanuus epävakaa. Yhdysvaltain vetäytyminen pois opiumikonferenssista 1925, sen jälkeen kun se oli joutunut avoimeen ristiriitaan brittiläisen edustajiston kanssa ja Hougtonin raportti Europasta 1926, kuvasi pohjalla kauttaaltaan liikkuvan vihamielistä virtausta. Mutta ratkaisevaan murtumiskohtaan ei tultu ennenkuin 1927 Geneven laivastokonferenssin luhistumisessa, jolloin alkoi uusi, kärjistyvien suhteitten aikakausi. Tämä viimeinen aikakausi on se, jonka johdosta meillä erikoisesti on sanottavaa.

Jännittynyt taloudellinen kilpailu

Miksi ajautui tämä jännitys kärkevään suhteitten murtumiseen Geneven konferenssin luhistumisen muodossa 1927 ja viime vuoden aikana näkyvissä olleeseen jatkuvaan kriisiin? Perusvastaus tähän kysymykseen on epäilemättä jännittyneessä taloudellisessa toiminnassa ja kilpailussa, joka seurasi aikaisempien, suhteellisesti paljon rauhallisempien maailman ennalleen palauttamisen vuosien kintereillä. Britannian ja Amerikan taloudellinen vihamielisyys on kansaantuva (kasvaa korkoa korolle). Jokainen vuosi se käy yhä kärkevämmäksi. Jokainen vuosi puristavat Amerikan tuotteet Britannian tuotteita maailmanmarkkinoilla yhä kovemmin ja ratsionalisoiminen ja nykyaikainen joukkotuotanto jännittää tätä prosessia. Kaikilla kaupan johtavilla suunnilla, Etelä-Amerikassa, Canadassa Australiassa, Europassa, Indiassa ja Kiinassa saatetaan perätä Amerikan kaupan prosenttimäärän kohoaminen ja Britannian kaupan prosenttimäärän väheneneminen.

Tämä prosessi on yhä edelleen vielä ainoastaan varhaisasteessaan. Amerikan tehdastuotteitten maastaviennin määrä käsittää vielä vain pienen prosenttimäärän kokonaistuotannosta (n. 5 tai 10 prosenttia Britannian 30 tai 40 prosenttia vastaan), mutta tuottavaisuuden suunnattomasti isääntyessä ja kotoisten markkinoitten kasvavassa määrässä tullessa kyllästetyiksi täytyy tämän suhdeluvun välttämättömyyden pakosta nousta Amerikan tehtailijoitten omien lausuntojen mukaan he ovat "vasta alkaneet kynsiä vientimarkkinoitten pintaa". Niinpä me saavummekin asemaan, josta puhuessaan J. Shatford American Railroad Security Owners Corpcration'in (Amerikan rautateitter arvopapereitten omistajien korporatsioni) presidentti sanoo: "Minä näen historian suurimman taloudellisen sodan kehittyvän ja riehuvan muutaman lähinnä seuraavan vuoden kuluessa" (Wall Street Magazine'ssä toukok. 22 p., 1926.)

Tämä ristiriita ei ole ainoastaan vientituotteitten kysymys. Se ulottuu myöskin perus raaka-aineitten alalle. Taistelu öljystä ja raakakumista eritäinkin on hyvin tunnettu juttu. Empire Cotton Growing Associationin toiminta hallituksen tukemana, tarkotuksella hankkia riippumaton raa'an puuvillan valtakunta, käsittää yhden vallitsevista pyrkimyksistä nykyaikaisen Britannian suurvallan politiikassa. Sota tavarakuljetuksesta (kauppamerenkulusta) johti tavallisesti pidättyväisen Lontoon Timesin vihoissaan selittämään (tammik. 20 p., 1928): "Koko Yhdysvaltain rikkauksia käytetään nyt yritykseen murskata brittiläisten laivojen omistajien yritykset."

Mutta vieläkin tärkeämpi on finanssiaalinen ristiriita ja kilpailu pääoman maastaviennistä, sillä pääoman maastaviennin matkassa menee suurelta osalta niin hyvin raaka-aineitten kuin markkinoittenkin kontrolli ja hallinta. Pääoman paljoa suurempi Yhdysvalloissa kasaantuminen on sille tehnyt mahdolliseksi astua Britannian tilalle maailman tärkeimpänä pääoman maastaviejänä. V. 1927 saavutti Yhdysvaltain pääomien maastavienti $1,500,000,000:n yleissummaan, samaan aikaan kun Britannian pääomien maastaviennin yleissumma nousi ainoastaan $650,000,000:iin, eli vähempään kuin puoleen Yhdysvaltain yleissummasta. Tämä prosessi on myöskin vasta alussaan. Vasta vuoden 1914:n jälkeen on Yhdysvaltain pääomien maastavienti ylittänyt brittiläisen pääomien maastaviennin. Puristus tällä alalla käy hyvin ankaraksi. Etelä-Amerikassa, missä Britannian pääoma tapasi olla vallitsevana otti Amerikan pääoma viime vuonna ensimäisen tilan.

Tämän kysymyksen alalla on sitäpaitsi uusia piirteitä. Amerikan rahallinen ja taloudellinen tunkeutuminen on alkanut vaikuttaa itse Britannian maailmanvallan omiin dominioihinkin, erittäinkin Canadaan, Australiaan ja Indiaan (missä se on alkuasteessaan). Canadassa pitää Amerikan taloudellinen vaikutusvalta käsissään johtavaa asemaa. Australia on alkanut katsella yhtä hyvin New Yorkiin kuin Lontooseen pääomien hankinnassaan. Amerikan laivaston vierailulla Australiaan oli historiallisen tapauksen merkitys. Yhdysvaltain valtiosihteeri Kelloggin vierailu Irlantiin, samaan aikaan kuin vierailu Lontooseen sivuutettiin, pantiin tarkoin merkille. Britannian hälyytys ilmaistiin merkille pantavalla tavalla Sir Auckland Geddesin (Britannian entisen Yhdysvalloissa olevan lähettilään) Lontoossa pitämän ikimuistettavan puheen kautta, joka pidettiin Lord Balfourin toimiessa puheenjohtajana ja pääministeri Baldwinin ja toisien huomatuimpien poliittisien henkilöitten läsnäollessa. Tässä puheessaan piti Sir Auckland Geddes aiheena "Britannian domioitten kasvavan kohden Yhdysvaltoja orientoimistä" lausuen m.m. seuraavaa: "Ne jotka luovat tarkkailevan katseensa Tyynellemerelle päin tuntevat, että Washingtonissa on vaistomainen ymmärrys olemassa heidän vaikeuksistaan, joita heidän on mitä suurimmalla huolellisuudella selitettävä Downing Streetillä (Englannin Wall kadulla) ... Sattuu usein, että meidän dominiomme katselevat meidän puoleemme täällä ei heille tule mitään myötätuntoista vastausta, eikä heitä ymmärretä ja silloin ne katselevat Washingtoniin Silloin ei Washingtonilta puutu silmiä, se katsoo takaisin meidän dominioihimme", (Manchester Guardian marrask. 12 p., 1924). Samaan tapaan on Frank H. Simonds selittänyt: "Jos Yhdysvallat omaksuisi itselleen Tyynellämerellä Monroe-opin tapaisen teorian ja antaisi meidän status quo vakuudet (nykyiset lailliset oikeudet) niin silloin katoasi viimeinenkin Britannian ja Australian välisen yhdessä toimimisen ja olemisen aineellinen perusta ... Katsoessa karttaan on selvää, että kaikki maantieteelliset syyt ovat olemassa sille, miksi meidän jonakin päivänä on mahdollista tulla englanninkielitä puhuvan maailman keskiöksi".

(Jatkoa)

Toronton uutisia

UUDEN HAALIN RAKENNUSRAHASTO

Allaolevassa julaistaan luettelo niistä henkilöistä, jotka tähän mennessä ovat tehneet lahjotuksia ja lainamerkinnät uuden haalin rakennusrahastoon.

Lahjotuksia:

V. Heikkilä 1.00; Helmi Mäki 1.00; H. ja K. Salminen 5.00; Edv. Tuomi 1.00; Hilma Vickberg 50 c.; Ida Leppälä 15.00; H. Orre 1.00; V. Säilä 2.00; Tilda Peltonen 10.00; Nordmanin perhe 4.00; Tyyne Eskelinen 1.00; Jalmar Luoma 5.00; Aino ja J. Pelander 2.00; Niilo Suhonen 2.00; Alex Nummi 5.00; K. Mäkelä 5.00; Alex Anderson 1.00; Hilma Jokinen 5.00; Carl Hangas 1.00; Helmi Laitinen 1.00; S. Lindström 1.00; H. ja L. Nurmiaho 5.00; John Hauvonen 10.00; Emilia ja V. Vallin 2.00; Aarne Kingelin 2.00; Elin Auvinen 5.00; I. H. Leppälä 10.00; Eino Tarvainen 1.00; Kalle Poutiainen 1.00; Hulda Tuomi 2.00; Almari Kingelin 1.00; W. Salminen 1.00; Jalmari Ruoppo 1.00; J. Kokkonen 1.00; I. Friman 1.00; Hanna Heikkinen 1.00; Eva Kingelin 2.00; Eric Sjöman 5.00; Unto Salminen 1.00; Ensio Korkeavuori 50 c.; Sulo Salmi 1.00; H. Grundsten 5.00; J. Jokinen 10.00; V. Virta 1.00; Senja Järvis 5.00; Aug. Merihelmi 10.00; J. Kahila 5.00; H. Laakso 5.00; J. Hyppönen 5.00; Anna Saarinen 5.00; Frank I. Lehto 10.00; Vappu Niukkanen 1.00; Hilma Roininen 10.00; Hj. Hämäläinen 10.00; John Hill 1.00; V. Järvis 5.00; Emil Salin 20.00; Olga Jokinen ja Senja Järvis keräys naamioh. 26. 1. 29. 8.68; V. Silver 5.00; V. Lindholm 5.00; A. Kolkka 10.00; Erik Nikander 10.00; Evert Jokinen 10.00; Väinö Kivi 10.00; Mrs. Virtanen 1.00; Matti Saarinen 5.00; J. Hytti 10.00; Erik Nyran 10.00; L. Tekkala 15.00; J. Valli 2.00; Eino Hautala 2.00; Jalmari Vakkari 5.00; V. Kalander 1.00; ? 1.00; Elvi Leineberg 5.00; O. Peltonen 10.00; E. Pirttinen 5.00; Tauno Meriläinen 2.00; Swedish American Line 50.00; Ville Lehto 5.00; Einar Gylden 5.00; V. Kirjavainen 2.00.

Lainamerkintöjä:

Anna Silenius 50.00; K. Mäkelä 100.00; S. Laine 50.00; A. Sokura 50.00; A. Storberg 50.00; Mary Laakso 10.00; Helmi Heikkilä 10.00; Emil Aho 50.00; Elin Auvinen 100.00; V. Vikberg 100.00; J. Hauvonen 100.00; J. Rajala 100.00; J. Toivonen 50.00; V. Heikkilä 100.00; Heikki Orre 100.00; T. Kulju 100.00; A. Lindfors 100.00; J. Tolmonen 100.00; E. Tarvainen 100.00; Niilo Suhonen 200.00; Irene Salmenoja 100.00; V. Elo 20.00; Alex Anderson 100.00; Aili Aho 15.00; Elsa Koskela 25.00; Hanna Hämäläinen 10.00; Irma Lujanen 10.00; Lauri Aho 50.00; K. Salminen 100.00; Alex Nummi 100.00; Alli Mäki 25.00; Maiju Lehtinen 50.00; Hilma Jokinen 100.00; A. Keskinen 10.00; A. Räsänen 100.00; E. Aittola 50.00; Mauno Siren 20.00; A. Kolkka 100.00; R. Heikkilä 100.00; W. Lindholm 100.00; Leo Nikander 50.00; Erik Nikander 50.00; Vilho Putila 100.00; Ilmari Leppälä 100.00; Ida Leppälä 100.00; K. Peltonen 250.00; G. Hangas 50.00; N. Johnson 20.00; Tyyne Jalava 25.00; Lauri Nurmiaho 100.00; Anna

Juhlaruno

Kirj. JOHN VIRTA

S. J. Kirkland Laken osaston kymmenvuotisjuhlaan toukokuun 19 päivänä 1929.

(Lausunut Ester Oksanen)

Ajan aavaa valtamerta viiltää
riisto-yhteiskunnan orjalaiva . . .
Nuo on jouten, kenen kaulus kiiltää,
matruuseille kuuluu työ ja vaiva.
Nosta, laske, reivaa purjeresut,
ikivanhat, lahot, riekaleiset
kärsi myrskyzallon kylmät pesut,
kiipee, solmi nuorat iljanteiset . . .
Ellei koura kestä, mitäs tuosta!
Toinen vaan saa tilallesi juosta,
eihän paljon maksa merimies!
Ensi satamassa, herraties,
tuhannen saa tilalle, jos tahtoo.

Laivan syöttiläät ne täten ilkkuu,
siellä näet on monta joutilasta.
Toisten kauluksesta kulta vilkkuu,
toiset tuntee ihran kasvannasta.
Toiset taasen saarnaa synnin voimaa,
luojan erehdystä julistavat,
matruuseille kooten syytä, soimaa,
jotka kaiken hyvän toimittavat.
Milloin orja sortuu, mereen joutaa,
meren peto iltasekseen noutaa,
mit' ei RIISTO-peto voinut käyttää.

Esimerkki horjuu, parahinkin,
vaan tää, valtameren orjuuskuva,
kummasti on, piirtein pienimminkin,
jotta tuskin enään tarvittaisi
vertailuja laajempia löytää.
Ei oo alaa, joss' ei orja saisi
koiran lailla kiertää rikkaan pöytää . . .
Kaikki muu on kirjaan kirjoitettu,
KAIKEN LUOJA yksin unhoitettu,
syösty epätoivon suruihin,
alistettu armo-muruihin,
kunnes murskaantuu tai nälkään kuolee . . .

Kaivosmies on yhteiskunta-laivan
kaikkein tärkeimpiä matruuseja.
Kautta kaivajien hien, vaivan,
luodaan perus-tarpeen metalleja.
— Herrat usein kerskuu, aivan syyttä,
yhteiskunnallista tärkeyttään;
KAIVOSMIEHEN välttämättömyyttä
kieltää eivät voi ees' ilkeyttään!
Työ se nostaa hilen, rautamullan,
murskaa herrain himoitseman kullan
irti vuoren synkän sisuksista.

Kaivosmies vain siinä käypi harhaan,
kun hän kaiken hyvän muille kaivaa,
antaa elämänsä mehun parhaan
siksi, jotta samaan kärsimykseen, vaivaan,
voisi kasvattaa taas uuden suvun,
yhä kohottaakseen orjain luvun,
rikastuttajaksi riistäjäinsä.
Näin on silloin, kun ei kaivos-orjaa
kesken uurastutta surma korjaa,
tahi työssä saatu tauti kaada . . .

Silloin kaivosurho kulkee väärään,
kun hän yksilönä harhaa yössä,
vielä lisäämällä siihen määrään,
mitä riistäjänsä vaatii työssä.
Kun on nuori veri virmassansa,
voimaa tulvillansa joka jänne,
silloin tuskin huomaa heikompansa
nääntyin kamppailevan vierellänsä . . .
Puuttuu silmää, sekä uskallusta,
nähdä OMAA, VARMAA SORTUMUSTA
herrain kulta-myllyn rattahissa . . .

Näin ei ijänkaiken olla saata,
loppu tästä täytyy tulla kerta!
Riistojärjestelmän täytyy laata,
kyllikk' ahminut on meidän verta!
Kaikki rikkaat lahjat luonnotarten,
kuuluu niiden esiinkaivajille!
Kodit nouskoon kulkijoita varten,
pellot kasvakoon kulkijoita varten,
TYÖLÄIS-NEUVOSTOILLE KAIKKI VALTA!
INTERNATIONALE kaikkialta
PUNALIPPUIN luota kaikukoon!

Yhteishyvän eestä yrittäissä
täytyy laiskimmankin tehdä työtä!
Työläis-maailmanvaltaan pyrittäissä
täytyy joka kouran olla myötä!
Täytyy tovereita herätellä,
vaikka riisto-pedon kuonon alta,
omin esimerkin elvytellä
toimitarmo esiin torkkuvalta.
— Kurjuus kumminkin kun yhä kestää,
mikä silloin uhmaamasta estää
itse riistovallan jumaluutta!

Älkää, osaveljet, arvioiko
liian halpaan hintaan vapahdusta!
Älkää, siskot, itkien vaikerrelko
työläisluokan suurta uhrausta.
Maailman arvoisesta palkinnosta
maksaa ponnistaa ja kaiken koettaa.
Vain yks' on tie ulos taistelosta:
kahleet menettää ja kaiken voittaa!
Kuka silloin meist' on liian kallis?
Kuka kohdaltaan rivin sallis
silloin katkaista, kun VOITTO vartoo?

Kymmenkunta vuotta takaperin
kokosimme ensikerran rivin
näille Kirkland Lakekin louhikoille.
Siitä jatkettu on vähin erin,
linnaa rakenneltu, yksin kivin,
harmiks' sortovallan suosijoille.

Siit' ei maksa, minkä aikaansaimme,
laulaa itsellemme ylistystä,
eikä rientää laakereille maata . . .
Joskus saimme nähdä parhaimpamme
säikähtävän myrskyn myllerrystä,
tahtovana taistelusta laata . . .

Joskus joku koura taistelusta luopui,
ennen kuin ois' edes tottumusta
yhteistoiminnassa saavuttanut,
maan tai taivaan keitoksista juopui,
kulki harhaan, kunnes Juudas, musta,
oli järjen valon sammuttanut . . .

Joskus iski inha virkavalta,
kun me suojeltihin suojiamme
järjestelmän lika-kärpäsiltä!
Samaa, mitä kuuluu kaikkialta,
koettu on mekin, koittaissamme
puoltaa omiamme riistäjiltä.

Siksi vain, näin juhlahetkellämme,
mainitsemme pikku-vastuksista,
jotta muistaisimme kuuluvamme
köyhäin armeijaan, mi edellämme,
uhreistansa tuhatkertaisista
huolimatta, hyökkää puolestamme! . . .

Vanha, tuttu, luku: Kaksitoista,
koittaa tiedon tulta sammutella,
järjen soihdun peittää tyhmyydellään.
Vielä saattaa Juudas, viekkain noista,
harhana sokeitansa talutella . . .
— Satu sentään pysyy entisellään.

Tyhmyyttä, mi jumalatkin voitti,
usein ennenkin on peitteheksi
sulle tarkoitettu, valo, pyhä!
Totuutta se silti turhaan koitti
sammuttaa, tai muuttaa valheeksi . . .
Juudas-silmukka vain heiluu yhä.

Työläinen, käy järjestöihin mukaan,
jos on mieli päästä kurjuudesta,
kauniin maailman jättää lapsillensa . . .
yksittäin ei työläis-orja kukaan
ulos löydä riiston nurjuudesta,
orjanmerkki luutuu otsillensa . . .

Ajan esirippu peittää meiltä
mitä tuonee lähin kymmen vuotta,
viekö moukarin ja sirpin nostoon . . . ?
Yksi vain on varmaa: kärsineiltä
ei oo hiki, veri, juossut suotta,
joka pisarainen kutsuu kostoon!
Joka yksilöstä paisuu joukot,
uusi polvi kasvaa valon alla,
meidän orjuus, herätys on heidän!
Täyttäkää siis kaikki vuorten loukot
aamuruskon sanomalla:
KAHLEET KATKEE, MAAILMA ON MEIDÄN!

---

kun lahjotuksiakin ottavat edelleen vastaan kaikki rakennusrahastokomitean jäsenet ja tulee kesäkuun alkupuoli tässä suhteessa olemaan erikoinen ryntäysaika, sillä puolen vuoden vaihteessa on ratkaisevasti päätettävä ryhdytäänkö uutta haalia tänä kesänä rakentamaan vaiko ei.

Näinollen on jokaisen uuden haalin ystävän tehtävä kaikkensa erittäinkin lainamerkintöjen suhteen, sillä niistä nykyoloissa riippuu haalin pikainen kohtalo. — L. N.

Eri paikkakunnilta

Schumacher, Ont.

PUOLUETOIMINNASTA

Täällä kaivantokylässä eletään niinjalleen näin kesää varttoen. Mutta jos yksi päivä on kaunista ja kesän kaltaista, niin jo seuraavana päivänä näkee seudut valkeana lumesta. Sellaista se on ollut jo useamman viikon. Maamiehelle kovin epäedullista. Kaivantomiehelle ei ilmat ole niinkään suuresta merkityksestä kun on mentävä syvyyksiin vaikka olisi kuinka ihanaa ulkona, on koottava kapitalisteille rikkauksia heidän kesälomiaan ja huvittelujaan varten — itse työläinen säden kaikkea vaille.

Kokouksissa käynti on ollut kokoailla vilkasta. Velttoutta ei ole joukossamme suurestikaan ilmenyt. Uusia jäseniä on myös liittynyt soluun. Olemme menettäneet useita jäseniä, jotka ovat ahkerasti toimineet ja aina ottaneet hommia vastaan niin paljon kuin vaan ovat voineet. Viime kokouksessakin pari toveria sanoivat muuttavansa Timminsiin. Toivon heidän siellä-kin ottavan osaa puoluetoimintaan yhtä innolla kuin täällä Schumacherissakin.

Päätimme myös viime solun kokouksessa, että tilaamme Suomesta lehden "Itä ja Länsi". Samalla myös päätimme lähettää siihen täältä kirjoituksia puoluetoiminnasta ja myös kuvia samaan lehteen joko naisjaostoista paikkakunnalta ja urheiluhommista y.m.s. Tilaus- ja kirjeenvaihtohomman vastaan otti mielihyvällä Emil Siirilä.

Puheen pitoa kokouksissa emme ole myös unhoittaneet. Joka kokouksessa on ollut pieni puhe, kukin vuoronsa jälkeen. Ei tiedä miten käy näin kesän tullen. Useinkin tahtoo luonto vetää puoleensa. Mutta sittenkin, älkäämme laiminlyökö puoluetoimintaa. Kapitalistin rautakorko on aina meitä vastassa. Siis tarmoa ja intoa kommunistisen puolueen eteenpäin viemiseksi, voiton saattamiseksi.

Luokkatervehdyksin:

E. H.

SUOMESTA

NE KOMMUNISTIT, NIISTÄ SE VASTA...

"Uusi Suomi" haikailee seuraavasti:

Kuten tuonnottain kerrottiin, vapautti kouluhallitus kansakoulunopettaja Bertil Th. Matssonin, Maalahdelta, opettajavirastaan sen johdosta, että hänen ja paikkakuntalaisten kesken syntyneitten selkkausten johdosta toimeenpannuissa tutkimuksissa oli havaittu opettaja Matsson hoitaneen koulutehtäviään tavalla, joka ei ollut sopusoinnussa opettajavelvollisuuksien yhtävähän kuin opettajatoimessa tarvittavan pätevyydenkään kanssa. Nämä pitkäaikaiset rettelöt eivät kuitenkaan ole päättyneet vielä tähänkään, sillä meille ilmoitetaan, että nyttemmin on oikeuskanslerille jätetty kantelu kouluhallitusta vastaan. Lähinnä koskee kantelu mainittua virasta vapauttamista. Oikeuskanslerin on lähettänyt kantelun kouluhallituksen vastattavaksi.

Saamamme tiedon mukaan on kantelun takana kommunisteja. Opettaja Matsson on nimittäin kommunisti ja on hän viime vaaleissa ollut heidän ehdokkaansakin. Hän kuuluu paikkakunnallaan harjoittaneen kokolailla menestyksellisesti kommunistista agitatiota, sillä asiantuntijain ilmoitusten mukaan on kommunismi, joka tähän saakka on varsinaisen ruotsalaisen rahvaan keskuudessa ollut verrattain tuntematonta tautia, ruvennut leviämään Pohjanmaan ruotsalaispitäjissä. Kommunistit kuuluvat ottaneen kiihoitustyössään avukseen sen veljeilyn, jota ruotsalaisen puolueen eduskuntaryhmä on heidän kanssaan valtiopäivillä harjoittanut ja siihen vedoten todistelleet, että ruotsalaisen vähemmistön oikea paikka on kommunistien riveissä, he kun ovat kaikkien "sorrettujen" vannoutuneita puolustajia. Tavallisille palkkatyöläisille, jotka nekin kutakuinkin tarkasti ovat tähän saakka äänestäneet ruotsalaisia, on taas selitetty, että kun ruotsalaisen puolueen edustajat aatelismiehiä myöten haluavat olla kommunistien kanssa yhteistoiminnassa, niin silloin lankeaa itsestään, että työläiset liittyvät heihin.

RIKKURISIVISTYKSEN HEDELMÄT PURKAUTUVAT

Lumien sulattua alkavat herrojen lempilapsien, rikkurien sivelemisen elämän näytteet tulla ihmisten ilmoille. Nokialla on nimittäin yhden viikon ajalla löydetty kolmen lapsen ruumiit, joiden hyvällä syyllä arvellaan olevan rikkurinaisten ja miesten keskeistä tuotteita, sillä paikkakunnalla ei moisia löytöjä ennen lakkoa ollut havaittavissa. Eräällä viikolla löydettiin Vihmussillan alta täysin kehittyneen tyttölapsen ruumis, joka merkeistä päättäen oli hiljattain sinne kätketty. Seuraavalla viikolla löytyi Nokian voima-aseman tunnelikanavasta täysin kehittyneen poikalapsen ruumis, ollen jo mätänemistilassa. Löydöt jatkuivat vielä, jolloin Sammaliston pellolta löydettiin lapsen ruumis pahasti mädäntyneenä. Ruumis oli todennäköisesti kuljetettu pelloile jo talvella, joko lantakuorman mukana tai muuten käyty sinne kätkemässä.

Löydöt osoittivat miten kevytmielisesti rikkurisakki on elänyt, ja miten tuo roskajoukko on koettanut kätkeä sivellisyysrikoksensa uudella rikoksella. Ei ole pitkä aika kun kerrottiin lehdistössä nokialaisten rikkurien saamista tuomioista murhasta ja varkauksista.

Millaiseen valoon joutuvatkaan rikkurien haalijat ja porvarillinen lehdistö, joka kaikin tavoin suosii rikkureita? Nämä versoo rikkureissa ja sen hedelmät tulevat silloin tällöin Nokian tapausten tavalla ihmisten tietoon. Mutta porvarilliselle yhteiskunnalle on välttämätöntä, että sen jäsenistä osa on moraalittomia ajattelemattomia ihmispoloisia.

SEINÄLEHTIJUTTU KUOPIOSSA

Vapun aattona oli Kuopion raastuvanoikeudessa toisen kerran esillä syyte tov. K. E. Kukkosta ja M. Kukkosta vastaan, joka syyte pohjautuu jo aikaisemmin selostamaamme seinälehtiasiaan.

Syyttäjä uudisti kanteensa ja vastaajan avustaja tuomari Pekkala jätti oikeudelle kirjallisen vastineen, vaatien Kukkosta laskettavaksi vapaalle jalalle.

Jutun yhteydessä ajettiin myöskin syytettä toveri P. Ihalaista vastaan, jota syytettiin siitä, että hän eräässä vastalausekokouksessa oli hoitanut huonosti tehtäväänsä eikä ollut estänyt kokouksessa olijain osoittamasta mieltään tilaisuudessa saapuvilla olleita ohranoita kohtaan.

Tässä kuultiin todistajina paria ohranan miestä. Vastaajan asiamiehen pyynnöstä lykättiin juttu t.k. 14 päivään ja vaatimus vapaalle jalalle laskemisesta hylättiin. M. Kukkosen on oltava saapuvilla vangitsemisen uhalla ja P. Ihalaisen itse tahi asiamiehen kautta 200 markan sakon uhalla.

OVELA KEINOTTELIJATAR

Joku aika sitten joutui Parisissa poliisin käsiin eräs nuori, kaunis nainen, joka oli pettänyt 100 ravintoloitsijaa ja kaikkia suunnilleen samalla tavalla. Hänen menettelynsä oli seuraavanlainen:

Morsiameksi puettuna saapui hän johonkin ravintolaan ja tilasi hääpäivälliset 30 hengelle. Yhtäkkiä huomasi hän kadottaneensa käsilaukkunsa, minkä johdosta hän pyysi isäntää lainaamaan hänelle 500 frangia kukkia varten. Isäntä herkkäuskoisuudessaan suostui tähän ja — näki rahansa samoinkuin "morsiamenkin" viimeisen kerran. Saman tempun onnistui petkuttajatar uudistamaan, kuten sanottu, 100 kertaa.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa

39.50

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

SUOMALAINEN
PARTURI

Otan vastaan kotonani kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä (toinen kerros). (T

ELSSA GLADE
341 King St. W., Toronto, Ont.

Yhtyneet Tovereiksi Toisilleen Ford Cityssä

Aino Tellervo Miettinen

ja

Eero Lappalainen

Joten toivotamme onnea.

Mini, Charles ja Chas. Oramo
Gustaava ja Heikki Miettinen
Mamma, Aili, Martta ja Wiljam Sarkkinen
Annikki, Kaisu ja Emeli Tukkunen
Vuokko, Helmi ja Edvart Tuomi
Ensio, Aino ja Väinö Luoto
Elvi, Vivi ja John Mäki
Olavi, Siiri ja Martti Numminen
Julia ja Väinö Laurila
Helli ja Ilmari Koivu
Liina, Elna ja Sam Cambell
Irja, Edi, Hilma ja Edvar Nyholm
Helena, Impi, Arvo ja Kalle Nissinen
Lilliam, Saimi ja F. Laakso
Antti, Toini ja Ero Menna
H. ja A. Aho
Niilo ja Selma Mäki
Onni Kuisma
C. G. Holma
Saara Leskelä
H. A. Rouvinen
Charles Hill perheineen
Akseli Siimes perheineen
Weikko, Helmi ja Lauri Jokimäki
Toivo Salmeen
Norma, Vieno ja Erkki Kuusisto
K. V. Peltola
J. Hämäläinen perheineen
R. Hautala
K. Hautala
R. Spörman
E. Kojanen
Martta Lehkonen
Lilja, Lyydi ja Frank Laine
Mini Roivainen
Gurli, Ellen ja Charles Himberg
Leonard Ahlfors
Aili ja Meeri Rutanen
Alf Adahamson
Eklund ja perhe
Kaisu Vikman

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää kontoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ v. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta 50
THE YOUNG COMRADE, Toronto, Ont., vk. ..... .25
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta .....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kk. 2.00
YOUNG WORKER, Nuorten Työl. Liiton 2 kertaa kuussa Chicagossa ilmestyvä julkaisu, vuosikerta 1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta ..... .50
THE CANADIAN LABOR MONTHLY, kuukausijulkaisu, Toronto, Ont., ... 25 s. kpl., 1 vk. 2.50
WOMAN WORKER, naisten lehti, ilmestyy Torontossa, Ont. hinta 1 vk. $1.00
LABOR DEFENDER, kuukausijulkaisu 1.00
INTERN. PRESS CORRESPONDENCE, 1 vk. $6.00, ½ vk. 3.50
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10.00, ½ vk. 6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. 3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10.00; ½ v. 6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti, ...vuosik. $3.00; ½ v. 1.75
TYÖVÄEN LEHTI, Tampere, 3 k. viikossa, 1 vk. $6.00; ½ v. $3.50
UUS ILM, virolainen työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta 6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta 2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $2.00, puoli vuotta 1.25
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta 6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti Helsinki. Tilaushinta .....vk. $4.00, ½ v. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ v. 1.50
KOMMUNISTI, Leningrad .....vuosik. $4.00, ½ vk. 2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa. Vuosikerran hinta $1.75, puolivuosikertaa 1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa. 1 vuosik. 1.75
NOUSEVA VOIMA, Työv. urheilupoikain lehti, Helsinki, 1 vk. 1.25
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖTAIDE, Tampere, 1 vk. 2.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $9.00, puolivuosik. 4.50
VAPAUS, Leningrad, 3 kertaa viikossa 1 vk. $6.00 ½ vk. 3.75
REVONTULET, Oulu vuosik. 3.00
PUNALIPPU, Helsinki, vuosik. 2.00
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½, vk. 3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., ...1 vk. $6.00, ½ v. 3.25
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00 puoli vuosikertaa 3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk. 1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ v. 1.15
METSÄTYÖLÄINEN, kuukausijulkaisu, Port Arthur, Ont. yksityisnumerot 15 senttiä, ½ vk. 75c., 1 vk. 1.50
"COMMUNIST INTERNATIONAL", Kominternin englanninkielinen virallinen lehti, ilmestyy kuukausittain, vk. $2.50 puoli vuosikertaa 1.25
TYÖLÄIS- JA TALONPOIKAISNAISTEN LEHTI, kerran kuukaudessa, 1 vuosik. 2.00

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

TALONPAIKKOJA

PORT ARTHURILAISILLE

Myymme kiteja kaikkialla kaupungissa halvimmilla hinnoilla. Olemme asiamiehiä kaikelle kiinteimistölle Port Arthurissa joihin on voimassaan kautta saatu omistusoikeus. Omistusoikeuden takaa Dominion laki ja kaupungin majurin allekirjoitus.

Port Arthurin kiinteimistö ei tule koskaan olemaan halvempi. Joko te haluatte heti rakentaa lotille tai kiinnittää siihen rahanne ansio tarkoituksessa, ostakaa nyt. Jos haluatte rakentaa, autamme teitä mieellämme.

Nykyiset hinnat eivät ole kauan voimassa. Toimikaa pikaisesti ennenkuin lottien hinnat kallistuvat.

The Square Deal Realty Company

PETER GALINET, Manager

(Bay ja Algoma katujen kulmassa)

Port Arthur - - Ontario, Canada

ILMOTUS

Vuokrattavana kauppapuoti ja huoneita hyvällä liikepaikalla, suomalaisen asutuksen keskellä. Parturille tai mille alalle vaan sopiva.

(MTr)

456 Dundas Street W.

Puhelin Tr. 9532 W. - Toronto, Ont.

FINNISH BAKERY

Box 39 Schumacher, Ont.

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään.

(TTI.

Suomalainen

Ruokala avattu

101 Pine Street

Ruokaa ja huoneita saatavana.

Mary Peterson

TIMMINS. ONTARIO

Parturi

Liikkeeni sijaitsee nykyisin Heinon pallohaalin yhteydessä. Teen parhaani, palvellessani yleisöä kaikessa parturialaan kuuluvassa työssä.

Tiho Ermischoff
KIRKLAND LAKE, ONT.

MYYTÄVÄNÄ

160 eekkerin homestead maa, Pine townshipissä. Paperipuumetsää on jäleellä vielä noin tuhannen koordia, myöskin jonkun verran halkometsää. Kämppä 20x16, talli ja sauna. Lähempiä tietoja hinnasta y.m. voi antaa:

JUHO KETOLA,
Box 22, Garson Mine, Ont.

PALLOHAALI

ja

PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: **Tilapäisilmottajilta** 3 senttiä sana, **vakituisilta**, joiden ilmotus on **kerran tai kahdesti** viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden **ilmotus** on jatkuvasti samanlaisena **jokaisessa** lehtemme ilmestyvässä **numerossa**, 1½ senttiä sana. Vähin **ilmotusmaksu** kerta ilmottaessa 50c **ja seisovista** 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello **kahdeksasta** aamulla kello viiteen **illalla.** Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

MYYTÄVÄNÄ TAI VUOKRATTAVANA kaksi taloa Whittaker kadulla. Puhelin 1449, Sudbury, Ont., 58 O'Connor St.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

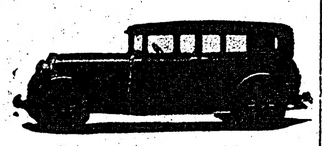

TAXI
Oskar Kuula
Puhelin 1398, kotiin 1684
Pulkkisen palloruuma - Sudbury

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI **parhaat korput ja kovat leivät saatte** leipuri Koivulan sapasta, **Copper Cliff, Ont. Werner Koivula. Phone 276, Box 113.**

MONTREAL, QUE.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

ED HELSBERG. ASIOIMISTO, 926 **St. Monique St., puhelin Harbour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.**

TORONTO, ONT.

HIERONTAA JA KYLPYJÄ, HELmi Nieminen, 42 Barton Ave., Apt. 1, Hillcrest 6906. Toronto. (Tr.

ARVIE KINGELIN ANTAA OPEtusta viulunsoitossa 14 Milan St., Toronto 2. Elgin 7981.

SUOMALAINEN VALOKUVAAMO ja suurennusliike 188 Spadina Ave. Avoinna iltasin 7—10, keskiv. 2—10 ja sun. 10—4. (Tr.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKImoliike 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

PORT ARTHUR, ONT.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

OLEMME AVANNEET
VALOKUVAAMON
Adams rakennuksessa, 44 Borgia St.

Valokuvia otetaan päivällä ja yöllä. Antakaa meille koetus.

Art H. Beaudin
SUDBURY **ONTARIO**

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

PALLOHUONE
— ja —
Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St., Montreal, Que.
NISULA ja MATTILA, omist. (Tr 7-11

Urakkatarjous

The Finnish Organization of Canada, Inc., talo lotilla No. 4 Elm kadulla, Sudburyssa, annetaan urakalla rakennettavaksi. Piirustukset ja n.k. speciafication-it ovat nähtävänä Vapauden konttorissa, Sudburyssa. Tarjoukset pitää olla sisällä kesäk. 6 p. kello 6 illalla, *mennessä*.

The Finnish Organization of Canada, Inc.
Puolesta J. V. KANNASTO.

Sudbury

KISAN YLEINEN KOKOUS

pidetään ensi maanantaina klo 8.30 ip. Käsiteltävänä tulee olemaan m.m. urheilukilpailujen järjestely tämän kesän ajaksi. Rahaston hoitajan valinta, painottelu Soon Vesan ja Kisan välillä, aluejuhliin osanotto y.m. Jokaisen jäsenen ja siksi aikovan saavuttava siis ehdottomasti kokoukseen.

SUDBURYN SEUDUN SEKA- JA METSÄTYÖLÄISILLE!

Seka- ja metsätyöläisten työ- ja palkkasuhteet ovat Ontariossa, kuten yleensä koko Canadassakin, perin kehnot verrattuna ammattityöläisten vastaaviin etuihin ja olosuhteisiin.

Mistä se johtuu? Suureksi osaksi siitä, että ammattityöläiset ovat melko hyvin järjestyneet, minkä kautta he ovat onnistuneet parantamaan palkkojaan ja lyhentämään työpäivän pituutta. Ja kun seka- ja metsätyöläiset ovat järjestäytymisessä hirvittävästi jälessä muista työläisistä, niin siitä johtuu, että heidän palkkansa ja työpäivänsä pituus ynnä muut työsuhteet ovat paljon epäedullisemmat kuin muiden työläisten.

Voidaanko tätä seka- ja metsätyöläisten asemaa parantaa?

Varmasti voidaan!

Mutta siihen tarvitaan seka- ja metsätyöläisten omia ponnistuksia. Sillä työnantajat eivät ryhdy heidän asemaansa "hyvästä tahdostaan" parantamaan, eikä siihen saada korjausta edes taivaastakaan, tai jostain muusta epämääräisestä lähteestä. Ainoastaan työläisten omat toimenpiteet auttavat. Senvuoksi onkin tarpeellista, että itse tartumme asiaan ja ryhdymme auttamaan itse itseämme. Mutta sellaisen auttamisen tai toiminnan pitää tapahtua joukolla, yhteisin voimin. Sitä varten on järjestäytyminen — yhteenliittyminen — kaiken toiminnan pohjana. Liittykää siis toverit järjestöönne, Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliittoon (Lumber Workers' Industrial Union of Canada).

Tämän järjestön ovat puutavarateollisuudessa ynnä kämppäseuduilla ja keskuksissa työskentelevät kulku- ja sekatyöläiset omistaneet omaksi järjestökseen. Sen johdolla on käyty lukuisia taisteluitakin, joissa on milloin voitettu ja milloin hävitty. Häviön syynä on osittautunut yleensä olleen työläisten järjestymättömyys.

Kuten mainittu, järjestää puutavaratyöläisten teollisuusliitto myöskin sekatöissä työskenteleviä työläisiä, sillä yleensä kaikki sekatyöläiset työskentelevät silloin tällöin myöskin metsätöissä tai puutavarateollisuuden muilla aloilla, varsinkin sellaisilla "uusilla seuduilla" jollainen esim. Sudburyn seutu on. Puutavarateollisuuden työmaat, varsinkin metsissä, ovat niitä, joihin suurin osa kulku- ja sekatyöläisiä joutuu talvisin turvaantumaan.

Toveri! Oletko jo järjestäytynyt?

Ellet ole, niin on järjestäytyminen sinun tinkimätön velvollisuutesi. Tietenkin sinä haluat palkka- ja työsuhteiden parantamista! Jos tahdot, niin on sinun liityttävä yhteen toisten työläisten kanssa, sillä on tuloksien saavuttamiseksi välttämätöntä.

Yksilöinä ovat työläiset heikot, mutta joukkoina voimakkaat! Liity siis järjestöön! Ja tee päätös nyt heti!

Jos olet jossain suhteessa epätietoinen, niin hae käsiisi Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton edustaja (delikeitti) tai lähde liiton Sudburyn alueen toimistoon, niin sant sieltä lisäselvityksiä, joita mahdollisesti kaipaat. Jos haluat liittyä jäseneksi, niin pistäydy "union" toimistoon. Se sijaitsee huoneessa 19 poikatalolla Sudburyssa. Aluesihteerinä toimii toveri H. Sula, ollen hänen postiosotteensa: Box 1298, Sudbury, Ont. Hän perii jäsenmaksuja kuten muutkin "union delikeitit".

Työläistoveri! Liity siis järjestyneiden työläisten joukkoon, ryhtymällä jäseneksi heti!

—Vain järjestymisessä on työväenluokan voima ja mahti!

Kulkutyöläinen.

NAINEN KADONNUT SALAPERÄISELLÄ TAVALLA ST. CATHERINESSA

St. Catharines, Ont., toukok. 27. — Täkäläistä poliisia on pyydetty ryhtymään etsimään 27-vuotiasta rouva Demeta Fagscia, joka katosi tänä aamune kotoaan yöpukimissaan salaperäisellä tavalla. Tähän mennessä ei kenelläkään ole asvistusta mihin hän olisi voinut joutua.

On jäljellä muutamia hyviä käytettyjä

Autoja

Kuten:

2 Fordia
2 Chevrolettia

Y.m.

Hyvin helpolla. Käykää katsomassa.

J. V. VENHOLA
SUDBURY ONTARIO

J. JARVIS,
ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

Vanhanpuoleinen nainen halutaan kodin hoitajaksi

Perheessä on kolme lasta 6, 9 ja 12 vuotisia sekä yksi mies. Palkkavaatimus lähetettävä osoitteella: (129

K. ANNALA, Section Foreman, Canoe, B. C.

7 UP

ja

Howdy

Ainoa valmistaja Sudburyn piirissä.

Star Bottling Works
Box 1028 - Phone 946
Sudbury, Ont.

Farmi myytävänä

Suomeen lähdön takia olen pakotettu myymään farmini ja pikainen ostaja saa sen halvalla.

Paikka sijaitsee Ware townshipissä. Koko 160 eekkeriä. Hyvät rakennukset. Ware Forbes koulu No. 4 sijaitsee lotilla. (Tr

Käykää katsomassa eli kysykää ehtoja kirjeellisesti.

Antti Lampainen,
Box 13,

Kaministiquia, Ont.
SUOMALAINEN
KELLOSEPPÄ
CARL SUNDHOLM (Tr)
248 Queen St. W., Toronto 2, Ont.

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

JUHLIMAAN! JUHLIMAAN!

Tämän Kesän Ensimäiset

Kesä-Juhlat

S. J. LONG LAKEN OSASTON HAALILLA
ALETAAN TANSSEILLA
Lauantaina, kesäk. 1 päivänä

Sunnuntaina aletaan juhlat ihanan Long Laken rannalla kello 10 aamulla S. J. Long Laken osaston omalla kentällä.

OHJELMASSA
on soittoa torvisoittokunnalta (S. J. Sudburyn osaston soittokunnalta), puhe, runo, laulua sekä yksinäytöksinen kappale

"KAUNIS MYLLYTYTTÖ"
Urheilua 5-ottelu miehille ja pojille alle 14 v. 100 m:n juoksu ja pituushyppy.

Illalla juhlitaan Long Laken osaston haalilla
Jossa muun ohjelman lisäksi on kappale nimeltä
"KAUPPIAS A. H. MATTILA"
Yksinäytök. huvinäytelmä.

Ravintola on ensiluokkainen kalamojakkoineen y.m.

Paljon tanssia! **Tervetuloa!**
S. J. Long Laken osaston juhlatoimikunta.

CREIGHTON MINEN OSASTON HAALILLA

Kesäkuun 1 pnä, kello 8.30 ip.

"Yrityksen"
TANSSIT

Sisäänpääsy 35 senttiä — Tuuri soittaa.

HUOM.!

Vapauden Montrealin kaupan Erikoistarjous

GRAMOFOONIEN OSTAJILLE

Tarjousaikaa on lisätty, että se tulee kestämään vielä kesäkuun ajan, joten Matti Myöhäisetkin kerkivät tilaamaan koneen tämän alennuksen aikana

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St. - Montreal, Que.

Alkuperäiset Ruotsalaiset

VIIKATTEET BANKO **KUOKAT**

Alkuperäiset "Banko" viikatteet ovat tehty parhaasta Ruotsin teräksestä, sisään asetettu "Puuhiili Teräs" leikkuuterä.

No. 7. — Suomalainen "Helsingfors" malli.

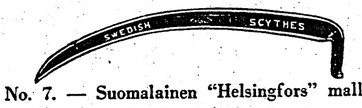

No. 5. — Kevyt Ruotsalainen malli, leveä kanta.

"Banko" kuokkia käytetään kaivaessa juurien ja kantojen ympäri, varsinkin juuri puhdistetussa maassa.

No. 62 — Tavallinen kuokka

No. 68 — "Abo" Suomen kuokka

No. 70 — "Viborg" Suomen kuokka

Vaatikaa aina näitä alkuperäisiä "Banko" työkaluja paikkakuntanne kauppiaalta, tai kirjoittakaa suoraan meille, olemme ainoat canadalaiset välittäjät.

SANDVIK CANADIAN LIMITED
410 ST. NICHOLOS ST. **MONTREAL, QUEBEC**

Montrealin Suomalaiset Huomatkaa!
Ensi kerran Montrealissa on suomalaisten hallussa tilava ja valoisa Pallo- ja Billiard-sali. Tupakkaa, virvokkeita ja makeisia saatavana. Kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä tehdään ammattitaitoisesti ja huolellisesti samassa paikassa. — KOPONEN ja JOKINEN, 963 Notre Dame St. W. (Vastp. punaista asemaa) (Tr.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.
VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

Lainoja Halutaan

SUOM. JÄRJESTÖN TORONTON OSASTO haluaa rahaa lainaksi uuden haalin rakennusta varten. Lainoja otetaan vastaan kymmenestä dollarista ylöspäin kuuden prosentin korolla. Toverit! Lainatkaa omaan liikkeeseenne ja nauttikaa kaksinkertainen hyöty.
957 Broadview Ave., Toronto, Ont. (6-1

SAUNA

Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY
Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.
THE FINNISH BAKERY,
Box 229 **M. Raitanen, omistaja** **Kirkland Lake, Ont.**

Mitchell Hardware & Supply Ltd.

Katto- ja rakennustarpeita

Connorin
Sähkö-pyykinpesukoneita

Huonekaluja

Mitchell Hardware & Supply Ltd.
Kirkland Lake - - Ontario

Robert Lindforsin SAUNA
Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

MAITOLIIKE
Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.
A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

Vapauden lukijat
tekevät ostoksensa ainoastaan niistä liikkeistä mitkä Vapaudessa ilmottaa ja kehottavat naapureitaankin tekemään samoin. Siten menettellen tuemme omaa liikettämme sekä autamme sitä palvelemaan ilmottajia rahansa edestä.

Yhteistyöllä olemme liikkeemme rakentaneet ja vain sen avulla me voimme sitä edelleenkin kehittää. Siitä syystä älkäämme unhottako Vapauden ilmottajia.

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.
ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749, 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef 646 J.—K. A. Merikalli

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa:
Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. **TIMMINS**

Timminsin Suomalainen Poikatalo
valmistaa ruokaa aterioittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. **Timmins, Ont**

Pukujen tilaus
on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.
58-4 Ave. Timmins, Ont.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA